

Prognoza oddziaływania na środowisko

projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
„Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”

Opracowanie:
mgr inż. Tomasz Kuźniar

Poznań, 5 listopada 2015 r.

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE.....	3
1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY	3
1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY	3
2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU	
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI	6
2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	6
2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	7
3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY	8
4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE	
MIEJSCOWEGO PLANU	8
5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU.....	11
5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM	
ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA.....	11
5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH	11
5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	11
5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO.....	14
5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH	
PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	14
6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU	
USTALEŃ PLANU.....	19
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ	
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI	
DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY	
Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	19
8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM,	
WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	
ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE	
PODCZAS OPRACOWANIA PLANU	20
9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO	
PLANU NA ŚRODOWISKO	23
9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY	
CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT	
OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	23
9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI	
USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE,	
KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE,	
POZYTYWNE I NEGATYWNE.....	24
10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH	
ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKCIE OCHRONY ŚRODOWISKA	30
10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA	
DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA	30
10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ	31

11. WNIOSKI	31
11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000	31
11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000.....	32
11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	33
11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	33
12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	33
13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY.....	42

DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

1. WPROWADZENIE

1.1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE PROGNOZY

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr VI/43/2015 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [26],

oraz następujące dyrektywy unijne:

- Dyrektywa 2001/42/WE (SEA Directive) z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001 r.), określająca wymagania przeprowadzenia oceny w odniesieniu do planów mogących mieć znaczące oddziaływanie na środowisko. Jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględniania aspektów środowiskowych w przygotowywanych dokumentach dla wspierania zrównoważonego rozwoju,
- Dyrektywa 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidująca udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości Dyrektywę Rady 85/337/WE i 96/61/WE (Dz. Urz. WE L 156 z 26.06.2003 r.),
- Dyrektywa 2003/4/WE w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska, dostosowana do postanowień Konwencji z Arhus, gwarantująca dostęp do informacji o środowisku będących w posiadaniu organów władzy publicznej, każdemu, kto zwróci się z wnioskiem o ich udostępnienie.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

1.2. CEL I ZAKRES PROGNOZY

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pełen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wągrowcu oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust. 2 i art. 52 ust. 1 i 2 ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

Zgodnie z ww. artykułami niniejsza Prognoza zawierać powinna:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- analizę i ocenę istniejącego stanu środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- analizę i ocenę stanu środowiska na obszarze objętym przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- analizę i ocenę istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- analizę i ocenę celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy,
- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.
- streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w swoim piśmie zwraca uwagę na uwzględnienie działań naprawczych zawartych w „Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej”, przyjętym uchwałą Nr XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie „Programu ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej” (Dz. Urz. Woj. Wielkopolskiego z 2013 r., poz. 7401), w szczególności dotyczących stosowania w indywidualnych systemach grzewczych nośników niepowodujących nadmiernej emisji zanieczyszczeń, takich jak: olej opałowy, gaz, a także stosowania do celów grzewczych energii elektrycznej oraz odnawialnych źródeł energii. W przypadku stosowania indywidualnych systemów grzewczych opalanych paliwami stałymi wskazane jest stosowanie wysokosprawnych kotłów. Ponadto zaleca się budowę i rozbudowę sieci ciepłowniczych zapewniających podłączenie nowych użytkowników, a także projektowanie linii zabudowy uwzględniając zapewnienie „przewietrzania” terenów ze szczególnym uwzględnieniem terenów o gęstej zabudowie oraz zwiększenie powierzchni terenów zielonych (nasadzenia drzew i krzewów). W prognozie należy określić przewidywane oddziaływanie istniejących i planowanych szlaków komunikacyjnych (w szczególności drogi wojewódzkiej nr 190) oraz innych terenów, na których są lub będą zlokalizowane przedsięwzięcia mogące powodować pogorszenie stanu powietrza na terenach objętych projektem planu i terenach sąsiednich. W projekcie planu prognozie należy zaproponować środki organizacyjne, technologiczne lub techniczne służące ograniczeniu ewentualnego niekorzystnego oddziaływania powodowanego emisją substancji do powietrza.

W prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na klimat (w tym mikroklimat), w szczególności na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych, wilgotnościowych. W prognozie należy również przeanalizować w jaki sposób przewidywane zmiany klimatu (mikroklimatu) wpłyną na pozostałe komponenty środowiska.

W prognozie należy również określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na krajobraz, mając na uwadze potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak,

aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).

W prognozie należy przedstawić opis zagospodarowania terenów wokół obszaru opracowania z uwzględnieniem przedsięwzięć, w tym szlaków komunikacyjnych mogących wpływać na klimat akustyczny terenów objętych ustaleniami projektu planu oraz ocenę wpływu tych przedsięwzięć, w tym szlaków komunikacyjnych (w szczególności drogi wojewódzkiej nr 190), na tereny objęte ochroną akustyczną znajdujące się w granicach projektu planu. W celu prawidłowej oceny wpływu ww. drogi wojewódzkiej na klimat akustyczny terenów objętych projektem planu należy uwzględnić natężenie ruchu na tej drodze, w tym udział transportu ciężkiego w strumieniu wszystkich pojazdów. Na stronie internetowej Wielkopolskiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Poznaniu dostępne są wyniki generalnego pomiaru ruchu przeprowadzonego w 2010 r., w tym dla ww. drogi wojewódzkiej. Oddziaływanie przedsięwzięć, które mogą znaleźć się na terenach objętych projektem planu, a mogących wpływać na istniejące warunki akustyczne należy określić także dla terenów wymagających ochrony znajdujących się w granicach projektu planu, jak i poza nimi. W przypadku możliwości wystąpienia przekroczenia akustycznych standardów jakości środowiska w projekcie planu i prognozie należy określić skuteczne środki techniczne, technologiczne lub organizacyjne zmniejszające poziom hałasu, co najmniej do poziomów dopuszczalnych.

W prognozie należy wskazać jednolite części wód (JCW), w granicach których położony jest obszar objęty projektem planu, określić ich stan oraz wyznaczone dla nich cele środowiskowe. Ponadto, w prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić przewidywane znaczące oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na jednolite części wód.

W prognozie należy wskazać, czy realizacja ustaleń projektu planu może spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów.

W prognozie należy opisać warunki hydrogeologiczne oraz przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnego oddziaływania realizacji ustaleń projektu planu na środowisko gruntowo-wodne. W projekcie planu i w prognozie należy określić zabezpieczenia środowiska gruntowo-wodnego przed zanieczyszczeniem.

Obszar objęty projektem planu położony jest w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. W odległości ok. 4 km od przedmiotowego obszaru znajduje się obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Jezioro Kaliszskie PLH3 00044.

W prognozie należy określić aktualny stan zagospodarowania obszaru objętego projektem planu (w szczególności istniejący stan szaty roślinnej oraz stan fauny), ocenić walory przyrodnicze przedmiotowego obszaru, szczególnie należy wskazać, czy w jego granicach występują gatunki roślin, grzybów i zwierząt objęte ochroną gatunkową, gatunki z tzw. Dyrektywy Siedliskowej, a także gatunki zagrożone wyginięciem (np. znajdujące się na regionalnej czerwonej liście) lub rzadkie.

W prognozie należy określić, przeanalizować i ocenić wpływ realizacji ustaleń projektu planu na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, a także na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu. W prognozie należy również przeanalizować wpływ realizacji ustaleń projektu planu na główne tendencje w zakresie zmian klimatu i różnorodności biologicznej oraz wpływające na nie czynniki. W prognozie należy także przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na rośliny, grzyby i zwierzęta (w tym na gatunki chronione), na różnorodność biologiczną, a także na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu.

Ze względu na położenie obszaru objętego projektem planu przy Jeziorze Kobyleckim, sporządzając projekt planu i prognozę należy uwzględnić art. 119 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [30], zgodnie z którym zabrania się wznoszenia w pobliżu morza, jezior i innych zbiorników wodnych, rzek i kanałów obiektów budowlanych uniemożliwiających lub utrudniających ludziom i dziko występującym zwierzętom dostęp do wody, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej oraz związanych z bezpieczeństwem powszechnym i obronnością kraju.

Prognoza powinna zostać sporządzona w pełnym zakresie, ponieważ w przepisach nie wskazano na możliwość odstąpienia od wymagań, co do zawartości prognozy oddziaływania na środowisko.

2. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI I GŁÓWNYCH CELACH MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZAŃ Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. CELE MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Przedmiotem planu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr VI/43/2015 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunków planu, zatytułowanych Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” wraz z wyrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec – w skali 1:1000 – załączniki nr 1 i 2;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Gminy Wągrowiec w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu, stanowiące załącznik nr 3;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Wągrowiec o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasad ich finansowania należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 4.

Na obszarach objętych miejscowym planem ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny usług turystyki i rekreacji oznaczone symbolami 1UT, 2UT;
- 2) teren drogi wewnętrznej oznaczony symbolem KDW.

2.2. ZAWARTOŚĆ PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wynika z treści art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26]. W projekcie planu, zgodnie z obowiązującymi przepisami, określono:

- zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego,
- zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego,
- zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy jako wskaźnik powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów,
- granice i sposób zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych,
- zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej,
- stawki procentowe, na podstawie, których ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym [26].

Na obszarach objętych planem nie określono wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych. W planie nie określa się szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w rozumieniu przepisów odrębnych oraz szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy. W ustaleniach planu nie określa się ponadto sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów.

2.3. POWIĄZANIA PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Głównym założeniem dotyczącym zagospodarowania i użytkowania terenu objętego planem miejscowym jest respektowanie zasady zrównoważonego rozwoju zgodnie z ustaleniami Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 [12]. Poprawa jakości środowiska, realizacja zasady zrównoważonego rozwoju, powstrzymanie niekorzystnych zmian klimatu oraz ochrona zasobów naturalnych, w tym różnorodności biologicznej, to najważniejsze zadania Polityki Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” uwzględniono również kierunki określone w Zaktualizowanej Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 [22], w której przykłada się większą rolę do poprawy stanu środowiska przyrodniczego i zrównoważonego rozwoju, które warunkują jakość życia. Cel generalny zaktualizowanej Strategii sformułowano jako „Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju”. Model konstrukcji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zawiera wzajemne relacje między poszczególnymi elementami określonymi w zaktualizowanej Strategii, tj. racjonalne gospodarowanie przestrzenią uwzględniające specyficzne uwarunkowania społeczno-gospodarcze i przyrodnicze, daje szansę równomiernego rozwoju i dostosowania nowoczesnych działań zmierzających do ochrony zasobów przed niewłaściwym użytkowaniem.

Projekt planu miejscowego nie jest sprzeczny z zapisami Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego zatwierdzonego Uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego Nr XLVI/690/10 z dnia 26 kwietnia 2010 r. [11]. Obszar gminy Wągrowiec znalazł się w strefie wielofunkcyjnego rozwoju obszarów otwartych. Strefa ta obejmuje tereny o warunkach niesprzyjających intensywnej produkcji rolnej, niekwalifikujące się dla rekreacji o ponadlokalnym znaczeniu, położone na uboczu głównych tras komunikacyjnych i tym samym o ograniczonych szansach na rozwój działalności gospodarczej. Zgodnie z ustaleniami Planu województwa bez wsparcia z zewnątrz gminy położone w tych strefach, nie są w stanie przełamać bariery opóźnienia cywilizacyjnego, gospodarczego i technicznego. Oprócz rolnictwa – obecnie głównej gałęzi gospodarki, konieczne jest wspieranie pozarolniczej działalności produkcyjnej i usługowej, aktywizacji lokalnego potencjału, kulturowego i społecznego, w tym z wykorzystaniem lokalnych zasobów środowiska przyrodniczego. Wielofunkcyjność tych stref, wynikająca z stniejącego zagospodarowania, jak i potencjalnych możliwości rozwoju przestrzennego stanowi podstawę dla dalszego ich rozwoju. Rejony charakteryzujące się mniejszą przydatnością dla produkcji rolniczej powinny stanowić potencjalne obszary prowadzenia polityki zwiększania lesistości.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie narusza także ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23]. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym także lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego. Obszary objęte projektem planu miejscowego w Studium [23] zostały zaliczone do jednostek elementarnego rozwoju, czyli wsi o minimalnym rozwoju przestrzennym, gdzie główny nacisk należy kłaść na przemiany jakościowe (Orla) oraz ośrodka o dużych możliwościach rozwojowych z wiodącą funkcją rolniczą i uzupełniającą funkcją rekreacyjną, wypoczynkową i mieszkaniową (Kobylec).

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] w granicach obszarów objętych planem wskazano tereny usług turystyki, rekreacji i zamieszkania zbiorowego.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny usług turystyki i rekreacji oraz teren drogi wewnętrznej, zgodnie z ustaleniami Studium [23]. Obszary objęte projektem planu są jedynie częściowo zagospodarowane, stąd konieczność wprowadzenia kompleksowych regulacji dla przedmiotowego obszaru.

W Studium określa się również obszary i zasady ochrony środowiska i jego zasobów oraz kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

3. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” sporządzono uwzględniając wymagania ustawy o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

Zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki określające jego stan. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [23], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarami objętymi projektem planu miejscowego, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

W pierwszej części ocenie poddano obecny stan środowiska przyrodniczego, co pozwoliło na określenie walorów i zasobów środowiska oraz istotnych problemów dotyczących ochrony środowiska tego obszaru. Uwzględniono położenie obszaru objętego projektem planu miejscowego w ponadlokalnym systemie przyrodniczym obejmującym formy ochrony przyrody, powiązania hydrograficzne i morfologiczne.

W drugim etapie dokonano oceny wpływu realizacji poszczególnych ustaleń projektu planu na środowisko z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Analizę i ocenę stanu środowiska wykonano na podstawie danych państwowego monitoringu środowiska na poziomach krajowym i regionalnym oraz danych z dostępnych dokumentów strategicznych.

Podstawowymi materiałami wykorzystanymi przy opracowaniu niniejszej prognozy były:

- 1) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego, Uchwała Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. [11];
- 2) Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu zmiany Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego. WBPP Poznań 2008 r. [15];
- 3) Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. [22];
- 4) Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [16];
- 5) Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2012-2015. Uchwała Nr XXVIII/510/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 listopada 2012 r. [18];
- 6) Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017 (Uchwała Nr XXV/440/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r.) [10];
- 7) Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec (Uchwała Nr XXXI/294/2001 Rady Gminy Wągrowiec z 13 grudnia 2001 r. z późn. zm.) [23];
- 8) Opracowane ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec. Szeremietiew M. Wągrowiec 2011 [9];
- 9) Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011, Wągrowiec 2004 [17].

4. ANALIZA ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W PROJEKCIE MIEJSCOWEGO PLANU

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą:

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego;

- 2) w zakresie ochrony gruntów i wód:
 - a) nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych,
 - b) zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu,
 - c) nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej,
 - d) nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi,
- 3) w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego – nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii,
- 4) w zakresie ochrony przed hałasem:
 - a) nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w przepisach odrębnych na terenach oznaczonych symbolami 1UT i 2UT jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych;
 - b) nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie;
- 5) w zakresie gospodarowania odpadami – nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- 6) w zakresie zagospodarowania mas ziemnych:
 - a) nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom,
 - b) dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 7) w zakresie ochrony zieleni:
 - a) nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków,
 - b) nakaz zagospodarowania zieleni wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia.

W zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) w zakresie ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego:
 - a) strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków – osada wczesnośredniowieczna wpisana do rejestru zabytków pod nr 453/Wlkp/C decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 grudnia 1974 r., w której obowiązują:
 - zakaz prowadzenia wszelkich prac inwestycyjnych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenie terenu,
 - nakaz uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich prac porządkowych,
 - b) strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych nr 89, 59 na obszarze AZP 43-30, w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) nie określa się zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym planem.

W zakresie granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych ustala się: nakaz uwzględnienia ograniczeń określonych w przepisach odrębnych, wynikających z położenia terenów objętym planem w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- 1) w zakresie komunikacji:
 - a) obsługę komunikacyjną terenów objętych planem:
 - dla terenu 1UT – poprzez projektowaną drogę wewnętrzną połączoną z drogą wojewódzką nr 190 poza granicami obszaru objętego planem,
 - dla terenów 2UT – poprzez istniejący zjazd z drogi wojewódzkiej nr 190 na działkę nr ewid. 152/4 z możliwością jego przebudowy oraz poprzez drogę gminną zlokalizowaną na działce nr ewid. 155/1 poza granicami obszaru objętego planem,
 - b) dla terenu drogi wewnętrznej, oznaczonej symbolem KDW:
 - szerokość w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu,
 - dopuszczenie lokalizacji sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
 - zakaz lokalizacji miejsc postojowych;
 - c) minimalną liczbę stanowisk postojowych dla samochodów osobowych zlokalizowanych w obrębie własnej działki:
 - 1 stanowisko postojowe na każde 2 miejsca noclegowe,
 - 4 stanowiska postojowe na każde 10 miejsc w obiektach gastronomicznych,
 - 3 stanowiska postojowe na każde 100 m² powierzchni użytkowej obiektów usługowych innych niż wymienione wyżej,
 - d) nakaz wyznaczenia odpowiedniej ilości stanowisk postojowych dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 2) w zakresie zaopatrzenia w wodę:
 - a) nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej,
 - b) dopuszczenie zachowania istniejącej sieci wodociągowej, z możliwością jej przebudowy oraz rozbudowy,
 - c) nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych'
- 3) w zakresie odprowadzenia ścieków – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków;
- 4) w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych:
 - a) nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej,
 - b) do czasu budowy kanalizacji deszczowej dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi;
- 5) w zakresie zaopatrzenia w gaz – docelowe podłączenie terenów objętych planem do sieci gazowej,
- 6) w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną:
 - a) zaopatrzenie w energię elektryczną z istniejącej sieci elektroenergetycznej,
 - b) dopuszczenie zachowania istniejącej sieci elektroenergetycznej, z możliwością jej przebudowy oraz rozbudowy,
 - c) dopuszczenie lokalizacji stacji transformatorowych z zapewnieniem dostępu do dróg publicznych.

Nie określa się wymagań wynikających z potrzeby kształtowania przestrzeni publicznych oraz szczególnych warunków zagospodarowania terenu oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazu zabudowy. W planie nie określa się także szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości w rozumieniu przepisów odrębnych.

5. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA ORAZ OCENA JEGO STANU

5.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O OBSZARZE OBJĘTYM MIEJSCOWYM PLANEM ORAZ WOKÓŁ OBSZARU OPRACOWANIA

Gmina Wągrowiec położona jest w północno-wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie wągrowieckim. Zajmuje powierzchnię 347,75 km². Gmina graniczy z gminami Budzyń, Damasławek, Gołańcz, Margonin, Mieścisko, Rogoźno, Skoki, Wągrowiec.

W granicach administracyjnych gminy znajduje się 65 miejscowości, wchodzących w skład 43 sołectw. Siedziba władz gminy zlokalizowana jest w mieście Wągrowcu, który stanowi odrębną jednostkę administracyjną.

Obszary objęte projektem planu miejscowego obejmują teren o powierzchni ok. 0,9 ha położony w obrębie wsi Orla (obszar „A”) oraz teren o powierzchni ok. 5,7 ha położony w obrębie wsi Kobylec (obszar „B”).

Obszar „A” jest niezagospodarowany – obejmuje łąkę, las, zadrzewienia i zbiornik wodny. Obszar graniczy z terenami leśnymi, a w dalszym sąsiedztwie od strony północnej z ciekim Struga Gołaniecka. Obszar dostępny jest z drogi wojewódzkiej nr 190 poprzez drogę gruntową zlokalizowaną na działce nr ewid. 9065/2 (służebność przechodu i przejazdu). W sąsiedztwie obszaru przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Budzyń (BUZ) - GPZ Wągrowiec (WAG), w obrębie drogi wojewódzkiej nr 190 przebiega sieć kanalizacji sanitarnej, brak wyposażenia w sieć wodociągową.

Obszar „B” jest częściowo zagospodarowany. W obrębie działki nr ewid. 152/4 zlokalizowany jest dwukondygnacyjny zajazd przydrożny o funkcji hotelowej (obecnie nieużytkowany) i budynek gospodarczy; w obrębie działki nr ewid. 228/1 zlokalizowana jest przepompownia ścieków; pozostałe działki są niezagospodarowane – stanowią łąki i pastwiska, w części obejmują las, zadrzewienia i zbiornik wodny. Od strony południowej i wschodniej obszar graniczy z linią brzegową Jeziora Kobyleckiego, od strony północno-wschodniej z gminnymi terenami usług turystyki (zagospodarowana plaża, plac zabaw, boisko sportowe), od strony zachodniej z drogą wojewódzka nr 190, a od strony północnej z terenami zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej wsi Kobylec oraz terenem ujęcia wód podziemnych. Obszar dostępny z drogi wojewódzkiej nr 190 poprzez istniejący zjazd na teren działki nr ewid. 152/4 oraz drogę gminną zlokalizowaną na działce nr ewid. 155/1 przy północnej granicy obszaru. Przy zachodniej granicy przebiega sieć wodociągowa i kanalizacji sanitarnej oraz napowietrzna linia elektroenergetyczna niskiego napięcia.

5.2. POŁOŻENIE TERENU W PONADLOKALNYM SYSTEMIE POWIĄZAŃ PRZYRODNICZYCH

Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem odnoszą się głównie do liniowych i powierzchniowych struktur przyrodniczych:

- analizowane obszary znajdują się w strefie wpływu wiatrów z sektora zachodniego. Ze względu na sąsiedztwo zwartych kompleksów leśnych w sąsiedztwie obszarów należy on do terenów o średnich warunkach przewietrzania,
- obszary położone są w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”,
- obszary położone są w obrębie Pojezierza Chodzieskiego (315.53) wchodzącego w skład Pojezierza Wielkopolskiego (315.5),
- obszary położone są poza obszarami występowania głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) wymagających ochrony.

5.3. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Położenie geograficzne

Według podziału kraju na regiony fizyczno-geograficzne J. Kondrackiego obszary objęte opracowaniem położone są na Pojezierzu Wielkopolskim (315.5), w obrębie mezoregionu Pojezierze Chodzieskie (315.53).

Rzeźba terenu

Z analizy mapy sytuacyjno-wysokościowej wyraźnie wynika małe urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym tereny stanowią fragment rynny gołaniecko-wągrowieckiej. Obszar „A” stanowi teren płaski, położony pomiędzy Jeziorem Kobyleckim i Jeziorem Durowskim. Obszar „B” stanowi teren płaski w części wschodniej i środkowej, w części zachodniej położony na

skarpie stanowiącej strefę krawędziową rynny gołaniecko-wągrowieckiej, w sąsiedztwie Jeziora Kobyleckiego. Rzędne wysokościowe przebiegają na poziomie ok. 78-84 m n.p.m.

Warunki geologiczno-gruntowe

Podłoże geologiczne gminy Wągrowiec budują utwory trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

Utwory trzeciorzędowe budują osady oligocenu, miocenu i pliocenu. Powłoka oligoceńska na terenie gminy jest na ogół cienka, lecz jej miąższość zróżnicowana w jej poszczególnych rejonach. Budują ją piaski z domieszką glaukonitu i łuszczaków oraz ility i mułki. Spośród wykonanych odwiertów największą miąższość osadów oligocenu nawiercono w Werkowie – 64,4 m. Miocen reprezentują przede wszystkim utwory klastyczne (luźne), wykształcone w postaci piasków (przeważnie kwarcowych), iltów, mułków i węgla brunatnego. Węgla występują w kilku pokładach. Podkreślić należy, że mimo stwierdzonych w profilach hydrogeologicznych nawet kilkunastometrowych pokładów węgla brunatnego (Ochodza – 17 m miąższości), otwory poszukiwawcze za węglem brunatnym nie wykazały typowych pokładów węgla brunatnego. Na ogół są to warstwy znacznie cieńsze. Łączna miąższość utworów miocenu na terenie gminy jest stosunkowo duża. Wynosi ona od 60 do 130 m. Pliocen reprezentowany jest przez serię ilastą, tzw. pstre ility poznańskie z przerostami piasków mułkowatych i drobnych żailonych. Utwory te kończą serię osadów trzeciorzędowych.

Czwartorzęd budują osady plejstocenu i holocenu. W wykształceniu utworów plejstoceniowych dominują gliny morenowe, związane ze stadiami zlodowaceń: południowopolskiego, środkowopolskiego i bałtyckiego. Gliny te rozdziela nieciągła warstwa osadów interglacialnych. Są to utwory piaszczysto-żwirowe (lokalnie mulaste i ilaste) pochodzenia fluwioglacjalnego i rzeczno-glacialnego. Osady najstarszego z wymienionych zlodowaceń zostały w znacznej części rozmyte i wyniesione z omawianego obszaru. Pokrywę ciągłą tworzą gliny morenowe środkowopolskie. Na terenie gminy Wągrowiec występują one w jednym lub dwóch poziomach, a ich miąższość sięga 50 m. Gliny morenowe zlodowacenia bałtyckiego pokrywają gminę kilkunastometrową warstwą. Z recesją lądolodu bałtyckiego związane są cienkie płyty utworów wodnolodowcowych, w tym sandrowych. Większe z nich zlokalizowane są wzdłuż doliny Wełny, Dymnicy i Rudki, w rejonie Wągrowca oraz na północny i południowy zachód od tego miasta. U schyłku zlodowacenia północnopolskiego powstały niewielkie pola wydymowe. Są one rozproszone w zachodniej i południowej części gminy. W tym samym czasie zagłębienia rynien lodowcowych wypełniły piaski, mułki i ility różnej grubości. W holocenie w licznych zagłębieniach bezodpływowych osadzały się: ility, mułki, piaski, kredy jeziorne oraz namuły. Wzdłuż cieków złożone zostały piaski i żwiry, a na obrzeżach zagłębień i dolin rzecznych powstały torfy.

W obrębie obszaru „A” w podłożu geologiczno-gruntowym występują torfy i namuły torfiaste w części północnej oraz piaski i żwiry na glinach zwałowych w części południowej, natomiast w obrębie obszaru „B” torfy i namuły torfiaste na gytiach w części wschodniej i środkowej oraz piaski i żwiry na glinach zwałowych w części zachodniej, [9].

Zasoby kopalin

Na podstawie Bilansu zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce według stanu na 31 grudnia 2013 r. można stwierdzić, że na analizowanym obszarze nie występują żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Warunki wodne

Obszary objęte projektem planu położone są w dorzeczu Wełny – jednego z większych dopływów Warty. Rzekę charakteryzuje śnieżno-deszczowy reżim zasilania, z jednym maksimum i jednym minimum w ciągu roku. Po osiągnięciu wiosennego maksimum związanego z roztopami, przypadającego na marzec lub kwiecień, stany wody i przepływy zmniejszają się wyraźnie, aż do końca roku hydrologicznego. Przejście od kulminacji do stanów niżówkowych jest stosunkowo szybkie.

Obszar „A” odwadniany jest w kierunku północnym bezpośrednio do Strugi Gołanieckiej, natomiast obszar „B” odwadniany jest w kierunku wschodnim do Jeziora Kobyleckiego [9].

Wody powierzchniowe

Na obszarach objętych projektem planu zlokalizowane są niewielkie zbiorniki wodne. Obszar „B” graniczy ponadto z linią brzegową Jeziora Kobyleckiego.

Wody gruntowe

Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych w obrębie obszaru „A” zalega na głębokości do ok. 1,0 m p.p.t., a w obrębie obszaru „B” na głębokości do ok. 1,0 p.p.t. w części wschodniej i środkowej do ok. 2,0 m p.p.t. w części zachodniej. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby i sąsiedztwa zbiorników wodnych [9].

Wody podziemne

Głównymi poziomami użytkowymi wód podziemnych gminy Wągrowiec są wody w utworach czwartorzędowych i trzeciorzędowych. Wody podziemne czwartorzędowe poziomu międzyglinowego występują na głębokości ok. 6 m p.p.t., a poziomu podglinowego na głębokości ok. 15-30 m p.p.t. Wody podziemne poziomu mioceńsko-oligocenińskiego na głębokości 80-90 m p.p.t. Na terenie gminy eksploatowany jest trzeciorzędowy poziom wodonośny [9].

Obszary objęte projektem planu położone jest poza granicami występowania głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP) [9].

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (Dyrektywa 2000/60/WE) z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej wprowadziła zasadę zarządzania, ochrony i gospodarowania zasobami wodnymi w obszarach hydrograficznych. Ten sposób gospodarowania wodami wywołał konieczność m.in. wydzielenia jednolitych części wód podziemnych (JCWPd).

Gmina Wągrowiec położona jest w granicach JCWPd nr 42. Zarządzanie częściami wód należy do obowiązków Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Poznaniu.

Gleby

Na obszarach objętych projektem planu występują głównie murszowo-torfowe (pobagiennie) powstające na zmeliorowanych torfowiskach niskich, w wyniku procesu murszenia.

Zgodnie z ewidencją gruntów są to gleby VI klasy bonitacyjnej, gleby użytków zielonych IV i V klasy bonitacyjnej, grunty zadrzewione i nieużytki. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [28].

Większa część analizowanych obszarów jest niezagospodarowana – stanowi łąki i zadrzewienia.

Szata roślinna i świat zwierzęcy

Większa część analizowanych obszarów jest niezagospodarowana, obejmując przede wszystkim łąki i zadrzewienia. Jedynie istniejąca zabudowa w południowo-zachodniej części obszaru „B” w pewnym stopniu ogranicza jego udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego. Potencjalnie większą wartość przyrodniczą posiadają natomiast tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Kobyleckiego i Strugi Gołanieckiej.

Na terenie gminy Wągrowiec w uprawach polowych (zbożowych i okopowych) można spotkać rośliny charakterystyczne dla zbiorowisk segetalnych z klasy *Stellarietea mediae*. Do najbardziej znanych w krajobrazie rolniczym Wielkopolski należą między innymi kłkol *Agrostemma githago*, chaber bławatek *Centaurea cyanus*, mak polny *Papaver rhoeas*, miotła zbożowa *Apera spica-venti*, tasznik pospolity *Capsella bursa-pastoris*, iglica pospolita *Erodium cicutarium*, komosa biała *Chenopodium album*, psianka czarna *Solanum nigrum*, rdest mniejszy *Polygonum minus*, żółtlica drobnokwiatowa *Galinsoga parviflora*, chwastnica jednostronna *Echinochloa crus-galli*. Do najpopularniejszych fitocenoz w uprawach okopowych należą *Galinsoga-Setarietum* zespół żółtlicy drobnokwiatowej i włośnicy sianej i *Echinochloa-Setarietum* zespół sporka polnego i chwastnicy jednostronnej, w zbożach *Vicietum tetraspermae* zespół wyki czteronasiennej, *Papaveretum argemones* zespół maku piaskowego. W pobliżu ludzkich osiedli, na przydrożach i przychaciach występuje roślinność ruderalna, często nitrofilna. Najczęstsze gatunki to: bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, bylica piołun *Artemisia absinthium*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, wrotycz pospolity *Tanacetum vulgare*, ślaz zaniedbany *Malva neglecta*, bielun dziesięcierza *Datura stramonium* i przymiotno kanadyjskie *Conyza canadensis* syn. *Erigeron canadensis*. Rośliny te budują fitocenozy zaliczane do klasy *Stellarietea mediae*, *Artemisietea* i *Chenopodietea*: *Urtico-Malvetum neglectae* zespół pokrzywy i ślazu zaniedbanego, *Artemisio-Tanacetetum vulgaris* zespół bylicy i wrotycza pospolitego, *Polygono-Matricarietum matricarioides* zespół rdestu ptasiego i rumianku bezpromieniowego. Natomiast miejsca wydeptywane porastają fitocenozy zespołów dywanowych

należących do rzędu *Trifolio repentis-Plantaginetalia majoris: Lolio-Plantaginietum* zespół życicy trwałej i babki zwyczajnej, *Potentiletum anserinae* zespół pięciornika gęsiego.

W ekosystemach nieleśnych gminy Wągrowiec głównym reprezentantem fauny są zwierzęta terenów rolniczych. Są to przedstawiciele licznych gromad bezkręgowców (w szczególności owady) oraz płazy, gady, ptaki i drobne ssaki. Zwierzęta te są stosunkowo mocno narażone na wyginięcie ponieważ poddana są silnej antropopresji. Na terenach rolniczych dobrze rozwija się także fauna synantropijna, która wykorzystuje środowisko silnie przekształcone przez człowieka z korzyścią dla siebie. Na powierzchni gleby żyją gatunki pająków oraz chrząszczy głównie drapieżnych (biegaczowate), nekrofagi (grabarze) oraz pluskwiaki różnoskrzydłe. Obszary te są terenami pozyskiwania pożytku dla pszczół i trzmieli a także są to siedliska życiowe wielu błonkówek i motyli. Na nasłonecznionych, kamienistych zboczach, miedzach i nasypach występuje jaszczurka zwinka *Lacerta agilis* [9].

Świat zwierzęcy obszarów opracowania jest typowy dla obszarów nizinnych. Częściowe zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja terenów sąsiednich ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, ptaki i owady. Na obszarach opracowania nie zinventaryzowano gatunków zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348).

Warunki klimatyczne

Według podziału rolniczo – klimatycznego Polski R. Gumińskiego (1948) badane obszary leżą w dzielnicy środkowej (VIII), w jej cieplejszej części. Jest to rejon o najniższym w Polsce opadzie rocznym, największej ilości dni słonecznych (ponad 50 dni) oraz najmniejszej ilości dni pochmurnych (poniżej 130 dni). Liczba dni z przymrozkami wynosi od 100 do 110, dni mroźnych od 30 do 50, a przeciętny czas trwania pokrywy śnieżnej wynosi od 50 do 80 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi tu 8°C. Okres wegetacyjny trwa od 210 do 220 dni.

Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 7,5°C do około 8,4°C. Najwyższe jej wartości występują w lipcu (17,6 – 18,0°C). Najniższa średnia miesięczna temperatura przypada na styczeń (od -1,5°C do -2,8°C) [9].

5.4. CHARAKTERYSTYKA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

W granicach obszaru „A” objętego projektem planu miejscowego, w jego północno-zachodniej części, zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków – osada wczesnośredniowieczna wpisana do rejestru zabytków pod nr 453/Wlkp/C decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 grudnia 1974 r. W jego obrębie obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkich prac inwestycyjnych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenie terenu oraz nakaz uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich prac porządkowych.

W sąsiedztwie stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków zlokalizowane są ponadto stanowiska archeologiczne nr 89, 59 na obszarze AZP 43-30. W ich obrębie obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

5.5. OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA, W TYM NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego projektem planu przedstawiony poniżej został opracowany głównie w oparciu o informacje uzyskane w Urzędzie Gminy Wągrowiec, Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007, z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011 [17], Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013 [19], Roczną ocenę jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014 [20], Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2013 [3] oraz w oparciu o wizję w terenie.

Stan i zanieczyszczenie wód podziemnych i powierzchniowych

Źródłem zanieczyszczeń wprowadzanych do wód podziemnych i powierzchniowych są różnorodne formy działalności gospodarczej i bytowania człowieka w środowisku.

Wody podziemne ze względu na ich znaczenie, jako podstawowego źródła wody do picia, objęte są monitoringiem, którego celem są obserwacje zmian jakości tych wód, określenie trendów i dynamiki zmian. Badania prowadzone są w trzech sieciach monitoringu: krajowej, regionalnej i lokalnej.

Zgodnie z definicją umieszczoną w Ramowej Dyrektywie Wodnej dobry stan wód podziemnych oznacza stan osiągnięty przez część wód podziemnych, jeżeli zarówno jej stan ilościowy, jak i chemiczny jest określony, jako co najmniej „dobry”. Ramowa Dyrektywa Wodna przewiduje dla wód podziemnych następujące główne cele środowiskowe: zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych, zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych (z zastrzeżeniami wymienionymi w Dyrektywie), zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych, wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego wskutek działalności człowieka. Dla spełnienia wymogu niepogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Gmina Wągrowiec położona jest w granicach JCWPd nr 42. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów (Polski z 2011r. nr 40, poz. 451) stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 42 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych. Najbardziej aktualna ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego została przeprowadzona w roku 2012 przez Państwowy Instytut Geologiczny. Według ocen jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w miejscowościach: Gołańcz (gm. Gołańcz), Kobylec (gm. Wągrowiec) i Kaliszany (gm. Wągrowiec), jakość wód podziemnych JCWPd nr 42 mieściła się w granicach III klasy (zadowalającej jakości).

Dla sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych jest ochrona tych wód oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu chemicznego, tak aby osiągnąć dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny wód powierzchniowych, a także zapobieganie pogorszeniu ich potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego.

Obszary objęte planem miejscowym położone są w granicach JCWP Wełna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo stanowiąca silnie zmienioną część wód. Według danych „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako słaby. Przyczyną zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych są silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące i regulacje), silne zurbanizowanie obszaru oraz ponad 70% udział terenów rolnych w powierzchni zlewni oraz wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 135,65 mieszkańców/km². Ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty związane z renaturalizacją cieków obowiązuje derogacja czasowa.

Rzeka Wełna zaliczona została do wód silnie zmienionych. Reprezentuje ona typ 24, tj. mała lub średnia rzeka na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych. Zgodnie z klasyfikacją wskaźników jakości wód płynących w województwie wielkopolskim za rok 2013, w punkcie pomiarowym zlokalizowanym w gminie Oborniki, w 0,3 kilometrze biegu cieków, wykazano I klasę elementów biologicznych i stan dobry klasy elementów chemicznych.

Ostatnie wyniki badań Strugi Gołanieckiej pochodzą natomiast z roku 2008 (ciek przebadany został w gminie Wągrowiec). Jest to ciek o kodzie PLRW60002518649 i typie 25 tj. reprezentuje ciek łączący jeziora. Klasa elementów biologicznych, zgodnych z ówczesną (dziś nieaktualną) klasyfikacją to klasa 5, klasa elementów fizykochemicznych, zgodnych z ówczesną (dziś nieaktualną) klasyfikacją – poniżej klasy II, ocena specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych wykazała wówczas brak przekroczeń, stan wód ogólnie określono jako zły. Nowszych badań jakości wód na tym cieku nie realizowano.

Dla Jeziora Kobyleckiego w ostatnich latach nie prowadzono badań jakości wód.

Wody wrażliwe i obszary szczególnie narażone na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych

Obszary objęte projektem planu miejscowego nie są usytuowane w strefie wód wrażliwych i obszarów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu ze źródeł rolniczych.

Zanieczyszczenie gleb i zagrożenie działalnością rolniczą

Na stan jakości gleb wpływa rolnicze użytkowanie terenu i związane z nim zabiegi agrotechniczne modyfikujące jakość i strukturę przestrzenną pokrywy glebowej. Zmiany te z ekologicznego punktu widzenia mogą być zarówno dodatnie jak i ujemne. Źle dobrane lub niewłaściwie wykonane zabiegi agrotechniczne mogą prowadzić do: wzmożonej erozji wodnej i wietrznej, wyjąłowienia gleby ze składników pokarmowych i jej nadmiernego zakwaszenia oraz chemicznego i biologicznego zanieczyszczenia gleby.

Na obszarach objętych projektem planu wpływ na gleby i ziemię może się ograniczyć do degradacji gleb przez deponowanie zanieczyszczeń z opadów atmosferycznych (siarczany, azotany, zakwaszenie), nadmierną chemizację rolnictwa oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych szczególnie wzdłuż dróg. Chemiczne zanieczyszczenie gleb prowadzi do ich zakwaszenia, naruszenia równowagi jonowej, a zwłaszcza nagromadzenia związków chemicznych czynnych biologicznie.

W 2012 r. na terenie województwa wielkopolskiego określonych zostało 13 obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć (tzw. OSN). W granicach gminy Wągrowiec wyznaczono jeden OSN w zlewni Doptwy z Gruntowic. Nie obejmuje on swym oddziaływaniem terenów objętych opracowaniem.

W „Monitoringu chemizmu gleb ornych w Polsce w latach 2010-2012”, opracowanym przez Instytut Nawożenia i Gleboznawstwa Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, podano wyniki badań zmian szerokiego zakresu cech gleb użytkowanych rolniczo, szczególnie właściwości chemicznych, zachodzących w określonych przedziałach czasu pod wpływem rolniczej i poza rolniczej działalności człowieka. Spośród 216 statych punktów pomiarowo-kontrolnych żaden nie znalazł się na terenie gminy Wągrowiec.

Zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego

Zgodnie z Programem ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 [17] na terenie gminy udział poszczególnych składników tworzących atmosferę może ulegać lokalnie istotnym odchyleniom od wartości przyjętych za średnie. Decydują o tym emisje gazów, par i pyłów, pochodzących zarówno ze źródeł naturalnych np. erozja gleb czy procesy gnilne na obszarach bagiennych jak i powodowane działalnością człowieka. Jako główne antropogeniczne źródła emisji należy wymienić transport towarów i ludzi (duży udział w emisjach tlenku węgla, tlenków azotu, niemetalowych lotnych związków organicznych, dwutlenku węgla), ogrzewanie budynków mieszkalnych i obiektów użyteczności publicznej (źródło emisji znacznych ilości gazów szklarniowych i zakwaszających środowisko a szeregu przypadków także wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych i dioksan powstających w procesach spalania przebiegających w niskich temperaturach lub w wyniku spalania odpadów), produkcja rolna (źródło rozproszonej emisji dużej ilości amoniaku, metanu i podtlenku azotu, co ma wpływ na zmiany kwasowości środowiska, eutrofizację ekosystemów wodnych, a także na ocieplenie klimatu), energetyczne spalanie paliw (główne źródło emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, pyłów, w tym metali ciężkich, dwutlenku węgla) oraz procesy spalania w przemyśle (główne źródło emisji lotnych związków organicznych, metanu, dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłów w tym metali ciężkich). Analizując istnienie powyższych źródeł zanieczyszczeń na terenie gminy Wągrowiec należy uwzględnić fakt, iż emitowane zanieczyszczenia przenoszone są z masami powietrza z nad obszaru innych gmin, województw a nawet innych państw, niekiedy znacznie oddalonych.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego oraz emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych. Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego oraz emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi wojewódzkiej nr 190 Wągrowiec – Chodzież w sąsiedztwie obszaru „B”.

Na podstawie wyników pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu od roku 2002 WIOŚ w Poznaniu przeprowadza coroczną ocenę jakości powietrza atmosferycznego. Rezultatem końcowym rocznej oceny jakości powietrza jest każdorazowo określenie klas wynikowych dla poszczególnych zanieczyszczeń w danej strefie. Wyniki rocznej oceny jakości powietrza za rok 2014 [20] dla gminy Wągrowiec należącej do strefy wielkopolskiej według kryteriów odniesionych do ochrony zdrowia i ochrony roślin przedstawiają się następująco:

1. w kryterium ochrony zdrowia sklasyfikowano:

- dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, ołowiu, benzenu, tlenku węgla oraz poziomu docelowego kadmu, arsenu, niklu – w klasie A,
- dla poziomu dopuszczalnego pyłu PM_{2,5} – w klasie A,
- ze względu na przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ – w klasie C,
- ze względu na przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu – w klasie C,
- ze dla poziomu docelowego dla ozonu w klasie A,
- dla poziomu celu długoterminowego ozonu – w klasie D2.

2. w kryterium ochrony roślin strefę wielkopolską sklasyfikowano:

- dla SO₂ i NO_x zaliczono do klasy A,
- dla O₃ zaliczono do klasy A.

Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza konieczność wyznaczenia obszarów przekroczeń i zakwalifikowanie strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Dla poprawy jakości powietrza w poszczególnych strefach, wdrażanie w życie zaleceń Programów ochrony powietrza dla stref będzie odbywać się sukcesywnie.

Stosownie do art. 91 ust. 9 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], oraz art. 30, art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25], Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwalił Programy ochrony powietrza i Aktualizacje Programów ochrony powietrza. Dla strefy wielkopolskiej na podstawie Uchwały Nr XXIX/565/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej ze względu na ozon. Ma on na celu zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w samej strefie oraz na terenie miasta Poznania. Ponadto na podstawie Uchwały Nr XXXIX/769/13 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 listopada 2013 r. uchwalono Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej. Jest to program naprawczy mający na celu osiągnięcie poziomu docelowego substancji w powietrzu dla benzo(a)pirenu i pyłu PM₁₀.

Warunki akustyczne

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Jedynie obszar „B” objęty planem miejscowym stanowi w części teren podlegający ochronie akustycznej – teren rekreacyjno-wypoczynkowy.

Jak już wspomniano, obszar „B” położony jest przy drodze wojewódzkiej nr 190 Wągrowiec – Chodzież. Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w 2010 r. przeprowadził generalny pomiar ruchu na drogach wojewódzkich województwa wielkopolskiego. Rejestrowi podlegały wszystkie pojazdy samochodowe oraz rowery i pojazdy zaprzęgowe. W roku 2010 natężenie ruchu (SDR) na tej drodze, na odcinku Pawłowo Żońskie – Wągrowiec kształtowało się na poziomie 2785 pojazdów/dobę (dla województwa wielkopolskiego 4007 pojazdów/dobę). Na obszarze gminy nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu, jednak na podstawie literatury przedmiotu oraz badań przeprowadzonych dla dróg wojewódzkich o analogicznym średnim dobowym ruchu i przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złączeniu norm hałasowych może w niewielkim stopniu przekroczyć wartości dopuszczalne.

W sąsiedztwie obszaru „A” do potencjalnych źródeł emisji hałasu należy zaliczyć także napowietrzną linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Budzyń (BUZ) – GPZ Wągrowiec (WAG). Poziom hałasu w otoczeniu linii zależy od warunków atmosferycznych – w złych warunkach, przy dużej wilgotności powietrza (deszcz, mgła, mżawka) jest wyższy niż w warunkach dobrych. Źródłem hałasu emitowanego przez linię jest zjawisko ulotu i wyładowań powierzchniowych na elementach układu elektroizolacyjnego. Dla przedmiotowej linii pomiarów jednak nie prowadzono. Niemniej już w chwili obecnej zachowuje się pasy wolne od zabudowy wynoszące po 15,0 m od osi linii wysokiego napięcia.

Pole elektromagnetyczne

Na obszarach objętych projektem planu nie występują napowietrzne linie elektroenergetyczne, a tym samym nie ograniczają one możliwości inwestycyjnych. Jedynie w sąsiedztwie obszaru „A” przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Poznaniu w 2012 r. wykonał badania poziomu pól elektromagnetycznych (PEM) w środowisku obejmujące lata 2011-2013. W trakcie badań na obszarze całej Wielkopolski (w tym na obszarze gminy Wągrowiec) w żadnym z punktów pomiarowych nie stwierdzono przekroczeń poziomów PEM. Mimo postępującego wzrostu liczby źródeł pól elektromagnetycznych nie zaobserwowano znaczącego wzrostu natężenia poziomów pól w środowisku.

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [39].

Zgodnie z zapisami zawartymi w tym rozporządzeniu (załącznik nr 1 do rozporządzenia) dopuszczalny poziom pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz nie powinien przekraczać, w miejscach dostępnych dla ludzi, wartości granicznej: natężenie pola elektrycznego (E) - 10 kV/m, natężenie pola magnetycznego (H) - 60 A/m. Dodatkowo, na obszarach zabudowy mieszkaniowej natężenie pola elektrycznego nie może przekroczyć wartości 1 kV/m. Przyjmuje się, że pola o podanych wyżej poziomach nie oddziałują niekorzystnie na żaden z elementów środowiska, w tym przede wszystkim na ludzi.

Zgodnie z informacjami zawartymi w raportach oddziaływania na środowiska dla linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV na wartość maksymalną oraz rozkład natężenia pola elektrycznego E w otoczeniu urządzeń będących pod napięciem wpływają następujące parametry: napięcie robocze i odległość od części będących pod napięciem. Natężenie pola szybko maleje wraz ze wzrostem odległości od źródła napięcia. Natomiast elementy w pobliżu urządzeń takie jak drzewa, metalowe ogrodzenia, obiekty budowlane wpływają w istotny sposób na rozkład natężenia pola elektrycznego E, szczególnie w ich otoczeniu. Wpływ tych elementów zmniejsza natężenie pola elektrycznego lub je eliminuje. Określenie wpływu tych elementów jest możliwe na ogół jedynie na podstawie pomiarów wykonywanych w czasie pracy linii. Na obszarze, na którym natężenie pola elektrycznego jest mniejsze niż 1 kV/m, nie ma żadnych ograniczeń w zagospodarowaniu terenu i obszar ten uważa się za całkowicie bezpieczny dla ludzi. Na terenach, na których natężenie pola elektrycznego przekracza wartość 1 kV/m obowiązuje zakaz realizacji budynków mieszkalnych i innych budynków z pomieszczeniami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi. Tereny, na których natężenie pola elektrycznego jest większe niż 10 kV/m muszą zostać zabezpieczone przed dostępem ludzi. Według danych Instytutu Energetyki dotyczących przykładowego rozkładu pola elektrycznego w otoczeniu linii wysokiego napięcia 110 kV przekroczenie wartości 1 kV/m ma miejsce jedynie w strefie do ok. 15 m od osi linii przy zastosowaniu słupów o wysokościach 31-54 m. Przy niższych słupach strefa ta jest oczywiście większa.

Rozporządzenie Ministra Środowiska podaje jako wartość graniczną natężenia składowej magnetycznej H pola elektromagnetycznego o częstotliwości 50 Hz (pola magnetycznego), dopuszczalną w środowisku dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową oraz dla miejsc dostępnych dla ludności (60 A/m). Wartość ta dotyczy przestrzeni do 2 m nad powierzchnią ziemi lub inną powierzchnią, na której mogą przebywać ludzie. Pole magnetyczne w otoczeniu urządzenia elektrycznego zależy od prądu, jaki przez to urządzenie przepływa. Wartość maksymalna natężenia pola magnetycznego H_{max} w bezpośrednim otoczeniu linii, wyznaczana jest zgodnie z przepisami w/w Rozporządzenia na wysokości 2,0 m nad ziemią. Wartość ta zależy przede wszystkim od prądu w linii (I) oraz od odległości przewodów roboczych od ziemi (h). Według danych Instytutu Energetyki dotyczących przykładowego rozkładu pola magnetycznego w otoczeniu linii wysokiego napięcia 110 kV przy zastosowaniu słupów o wysokościach 31-54 m nie wykazuje się przekroczeń wartości dopuszczalnej dla miejsc dostępnych dla ludzi 60 A/m w żadnym przypadku.

Zagrożenia powodziowe

Obszary objęte projektem planu miejscowego nie są zagrożone występowaniem zjawisk powodziowych.

Zagrożenie ruchami masowymi

Zjawisko osuwania ziemi spowodowane jest przede wszystkim gwałtownymi opadami deszczu, intensywnym topnieniem śniegu, podnoszeniem się poziomu wód gruntowych i wezbraniemi rzek. Jest ono coraz częściej spowodowane również działalnością człowieka. W granicach obszaru opracowania Starostwo Powiatowe w Wągrowcu nie wyznaczyło terenów potencjalnie zagrożonych występowaniem ruchów masowych.

Niemniej w obrębie części obszaru „B” wskazuje się na występowanie skarp i nachylonych krawędzi, o spadku powyżej 5°. Zgodnie z ekofizjografią [8] zróżnicowana morfologia terenu predysponuje ten obszar do odmiennego zagospodarowania i użytkowania jego poszczególnych części. Spadki terenu z przedziału 0-12% umożliwiają wprowadzenie zabudowy. Wraz ze wzrostem nachylenia powierzchni ziemi ograniczeniu ulega natomiast możliwość dowolnego kształtowania budynków. Przed realizacją nowych inwestycji zalecane byłoby zatem sporządzenie szczegółowej dokumentacji geotechnicznej w zakresie m.in. nośności gruntu, zabezpieczenia i stabilizacji przedmiotowego terenu.

Możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych

Zgodnie z informacją Wydziału Zarządzania Kryzysowego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w latach 2000-2010 nie ogłoszono w województwie wielkopolskim stanu klęski żywiołowej w rozumieniu przepisów odrębnych.

Niemniej na terenach objętych projektem planu miejscowego mogą wystąpić zdarzenia o znamionach kryzysu, takie jak: silne, porywiste wiatry, ulewne deszcze, nawałnice, gwałtowne lokalne wyładowania atmosferyczne, intensywne opady śniegu, silne gradobicia, nagłe ocieplenia, klimatyczne, gwałtowne spadki temperatur.

6. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU USTALEŃ PLANU

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” istnieje ryzyko braku realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23].

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] obszary objęte projektem planu miejscowego zostały zaliczone do jednostek elementarnego rozwoju, czyli wsi o minimalnym rozwoju przestrzennym, gdzie główny nacisk należy kłaść na przemiany jakościowe (Orla) oraz ośrodka o dużych możliwościach rozwojowych z wiodącą funkcją rolniczą i uzupełniającą funkcją rekreacyjną, wypoczynkową i mieszkaniową (Kobylec). Zgodnie z ustaleniami Studium [23] w granicach obszarów objętych planem wskazano tereny usług turystyki, rekreacji i zamieszkania zbiorowego.

Przystąpienie do sporządzenia niniejszego planu miejscowego związane jest z realizacją inwestycji o charakterze rekreacyjnym i wypoczynkowym. Opracowanie planu dla działki nr 4/4 położonej w obrębie geodezyjnym Dębina Orla (obszar „A”) ma na celu umożliwienie realizacji łowiska dla wędkarzy, przystani kajakowej z zapleczem sanitarnym oraz infrastrukturą towarzyszącą tj. m.in. miejsca noclegowe, hangar dla kajaków, miejsce grillowania, plac zabaw dla dzieci, wypożyczalnia rowerów oraz parking. W obrębie obszaru „B” w miejscowości Kobylec ma natomiast powstać nowoczesny kompleks turystyczny. Oba przedsięwzięcia wpisują się w politykę przestrzenną Gminy, która nastawiona jest m.in. na rozwój infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi.

Plan miejscowy poprzez jego uchwalenie, jako akt prawa miejscowego określi zasady zagospodarowania terenu z preferencją dla dalszego rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i ochrony terenów zieleni. Ponadto plan miejscowy wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŹNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

W granicach obszarów objętych projektem planu miejscowego występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [30]. Obszary opracowania położone są w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Na tym obszarze obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody [30]. Podstawowym zagrożeniem dla obszaru chronionego krajobrazu jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować istotne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu, za które uznano m.in.:

- zanieczyszczenie wód powierzchniowych i podziemnych. Zasoby wodne gminy uubożają m.in. na skutek intensywnego użytkowania gospodarczego. Zanieczyszczone wody powierzchniowe odgrywają istotną rolę w zasilaniu wód podziemnych, a istniejące warunki litologiczne stwarzają możliwości infiltracji skażeń z gleby, a pośrednio także z atmosfery w ich głąb. Wszystkie te czynniki sprawiają, że stosunki wodne na

analizowanym obszarze uległy istotnym zmianom nie tylko ilościowym, ale przede wszystkim jakościowym,

- przekroczenie wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego, wymagające prowadzenia działań na rzecz utrzymania jakości lub poprawy warunków aerosanitarnych.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWANIA PLANU

W toku prac nad prognozą przeprowadzono analizy dotyczące problematyki ochrony środowiska z uwzględnieniem w szczególności: ochrony przyrody, powietrza atmosferycznego, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ochrony przed hałasem, które mogą mieć związek z obszarem objętym miejscowym planem.

Projekt planu miejscowego uwzględnia cele ochrony środowiska zawarte w dokumentach opracowanych na poziomach międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Najbardziej istotne z punktu widzenia projektu planu miejscowego cele ochrony środowiska określone w dokumentach wyższych szczebli zestawiono w poniższej tabeli. Pozostałe cele i problemy zawarte w niniejszych dokumentach nie dotyczą bezpośrednio obszaru opracowania lub ich problematyka nie jest regulowana zapisami planu miejscowego.

Polska jest stroną wielu konwencji oraz umów międzynarodowych w zakresie ochrony środowiska. Z ratyfikacji konwencji oraz umów wielostronnych lub też przystąpienia do nich wynikają zobowiązania do podejmowania działań na rzecz realizacji ich postanowień, mające wpływ na politykę państwa w dziedzinie ochrony środowiska oraz pośrednio na kierunki rozwoju gospodarczego kraju. Ich wagę podkreśla fakt nadrzędności prawa międzynarodowego względem aktów prawa wewnętrznego.

Na szczeblu krajowym cele ochrony środowiska ustanawiają strategiczne dokumenty rządowe. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r. zawiera zapis mówiący o zrównoważonym rozwoju jako zasadzie, którą winno się kierować Państwo. Zgodne z Konstytucją, ustawy Prawo ochrony środowiska [24] oraz ustawy jej pokrewne zobowiązują do kierowania się zasadą zrównoważonego rozwoju na różnych etapach działań: planistycznych, realizacyjnych i zarządzania.

Wszystkie wymienione cele ochrony środowiska zostały uwzględnione zarówno podczas oceny stanu środowiska, wpływu przewidywanego oddziaływania ustaleń projektu planu miejscowego na środowisko jak i formułowaniu rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

Tab. 8.1. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

Cele ochrony środowiska	Sposób uwzględnienia w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, sporządzona w Bonn dnia 23 czerwca 1979 r. ochrona dzikich zwierząt migrujących, stanowiących niezastąpiony element środowiska naturalnego	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony zieleni: – nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków, – nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia. Wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w odniesieniu do powierzchni terenu: – 50% na terenie 1UT, – 30% na terenie 2UT.
Konwencja o różnorodności biologicznej, sporządzona w Rio de Janeiro dnia 09.05.1992 r. ochrona różnorodności biologicznej, zrównoważone użytkowanie jej elementów oraz uczciwy i sprawiedliwy podział korzyści wynikających z wykorzystywania zasobów genetycznych, w tym przez odpowiedni dostęp do zasobów genetycznych i odpowiedni transfer właściwych technologii, z uwzględnieniem wszystkich praw do tych zasobów i technologii, a także odpowiednie finansowanie	
Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, sporządzona w Bernie dnia 19 września 1996 r. zachowanie dzikiej fauny i flory, która odgrywa pierwszorzędą rolę w utrzymaniu równowagi biologicznej, która stanowi naturalne dziedzictwo o wartości przyrodniczej, estetycznej, naukowej, kulturowej, rekreacyjnej, gospodarczej	

Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu, sporządzona w Nowym Jorku dnia 9 maja 1992 r. ustabilizowanie koncentracji gazów cieplarnianych w atmosferze na poziomie, który zapobiegłby niebezpiecznej, antropogenicznej ingerencji w system klimatyczny	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego: – nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii.
Polityka Ekologicznej Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016	
– zachowanie różnorodności biologicznej i wdrażanie koncepcji korytarzy ekologicznych	Wprowadzenie minimalnych powierzchni biologicznie czynnych w odniesieniu do powierzchni terenu: – 50% na terenie 1UT, – 30% na terenie 2UT.
– racjonalna gospodarka zasobami wód powierzchniowych i podziemnych	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: – nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, – zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, – nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej, – nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi, Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: – nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, – dopuszczenie zachowania istniejącej sieci wodociągowej, z możliwością jej przebudowy oraz rozbudowy, – nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: – nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, – do czasu budowy kanalizacji deszczowej dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
– ochrona powierzchni ziemi, a w szczególności gruntów użytkowanych rolniczo	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony gruntów i wód: – nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, – zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, – nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej, – nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi, Wprowadzenie zasad w zakresie zagospodarowania mas ziemnych: – nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom, – dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi;
– racjonalizacja zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w wodę z zasobów podziemnych oraz otoczenia ich ochroną przed ilościową i jakościową degradacją	Wprowadzenie zasad w zakresie zaopatrzenia w wodę: – nakaz zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej, – dopuszczenie zachowania istniejącej sieci wodociągowej, z możliwością jej przebudowy oraz rozbudowy, – nakaz zapewnienia wody dla celów przeciwpożarowych; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia ścieków: – do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się

	odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków; Wprowadzenie zasad w zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych: – nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej, – do czasu budowy kanalizacji deszczowej dopuszcza się zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na własnym terenie lub ich odprowadzanie do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
– poprawa jakości powietrza	Wprowadzenie zasad w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego: – nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii.

Zapisy miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” przeanalizowano także pod kątem celów ochrony środowiska zapisanych w dokumentach na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 [22].

W projekcie ustaleń miejscowego planu uwzględniono obszary interwencji poszczególnych celów projektu zaktualizowanej Strategii powiązane z celami operacyjnymi:

- 2.2. Ochrona krajobrazu
- 2.6. Uporządkowanie gospodarki odpadami
- 2.7. Poprawa gospodarki wodno-ściekowej
- 2.8. Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego
- 2.12. Poprawa stanu akustycznego województwa
- 3.1. Racjonalizacja gospodarowania energią

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego [11]

Głównymi celami, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń planu miejscowego są:

- poprawa ładu przestrzennego, w którym poszczególne elementy przestrzeni tworzą harmonijną całość poprzez uwzględnienie w uporządkowanych relacjach wszelkich uwarunkowań i wymagań funkcjonalnych, społeczno- gospodarczych, środowiskowych, kulturowych oraz kompozycyjno-estetycznych,
- zrównoważony rozwój, w którym następuje proces integrowania działań gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych,
- minimalizacja napięć i konfliktów,
- ograniczanie zagrożeń dla zrównoważonego rozwoju.

Jednym z najważniejszych celów ochrony przyrody i krajobrazu Wielkopolski zapisanym w Planie województwa i uwzględnionym w projekcie planu miejscowego jest uwzględnienie powiązań przyrodniczych i spójności przestrzennej korytarzy ekologicznych stanowiących drogi migracji, rozprzestrzeniania i wymiany genetycznej organizmów żywych oraz wpływających na zmniejszenie negatywnych skutków izolacji obszarów cennych przyrodniczo.

Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 [17]

Podstawowe cele i kierunki działań, które zostały uwzględnione w projekcie ustaleń planu miejscowego to:

- likwidacja potencjalnych punktowych źródeł zanieczyszczeń wód,
- urządzanie terenów zieleni izolacyjnej dla obszarów aktywizacji gospodarczej,
- budowa instalacji wykorzystujących energię ze źródeł odnawialnych,
- zapobieganie u źródła zanieczyszczeniom wód powierzchniowych i podziemnych,
- poprawa stanu czystości powietrza,
- wdrożenie nowoczesnego systemu zbierania wykorzystywania i unieszkodliwiania odpadów,

- kształtowanie zieleni zorganizowanej pełniącej funkcje ochronne, klimatotwórcze,
- nie dopuszczenie do pogarszania się klimatu akustycznego.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIE SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU NA ŚRODOWISKO

9.1. OCENA WPŁYWU PROPONOWANYCH ZMIAN W ZAGOSPODAROWANIU NA OBSZARY CENNE PRZYRODNICZO OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ W TYM CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Obszary objęte projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” położone są w granicach obszaru chronionego na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30]. Obszary położone są w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wętny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”.

Status prawny tego obszaru regulowany jest Rozporządzeniem Nr 5/98 Wojewody Piłskiego z 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Woj. Pił. Nr 13, poz. 83) poprzedzone uchwałą Nr IX/56/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Pile z dnia 31 maja 1989 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie piłskim (Dz. Urz. Nr 11, poz. 95). W celu zachowania walorów przyrodniczych i krajobrazowych tego terenu należy uwzględnić zapisy zawarte w ww. dokumencie, wyznaczającym ten obszar chronionego krajobrazu.

Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do celu ochrony obszaru, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych.

Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenów usług turystyki i rekreacji.

W odniesieniu do walorów przyrodniczych wskazać należy, iż najbardziej wartościowe ekosystemy na obszarze gminy Wągrowiec położone są w obrębie kompleksów leśnych, dolin rzecznych i rynien jeziornych. Oddziaływania ustaleń planu miejscowego wiązać się będą z zajęciem części terenów dotychczas niezagospodarowanych lub częściowo zagospodarowanych, położonych w sąsiedztwie terenów leśnych (obszar „A”) i terenów istniejącej zabudowy (obszar „B”). Skutkiem realizacji nowych inwestycji będzie umniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, likwidacja pokrywy glebowej, niewielkie przekształcenia powierzchni ziemi w zakresie ograniczonym do gruntów zajętych przez nowe obiekty. Nastąpi przede wszystkim usunięcie roślinności z terenów przeznaczonych bezpośrednio pod zabudowę. W okresie funkcjonowania obiektów do negatywnych oddziaływań zaliczyć należy wzrost poziomu hałasu, w zależności od funkcji pełnionej przez daną kategorię terenu. W efekcie zwierzęta występujące na przedmiotowych terenach mogą zostać przepłoszone, dlatego konieczne jest przeprowadzenie szczegółowej inwentaryzacji przed rozpoczęciem realizacji budowy nowych obiektów. Nowa zabudowa może spowodować wzrost emisji zanieczyszczeń do powietrza pochodzących ze spalania paliw wykorzystywanych do ogrzewania budynków, a także stanowić może potencjalne źródło zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych, jeżeli jej eksploatacja prowadzona będzie niezgodnie z ustaleniami planu. Oddziaływania te mogą stanowić źródło niekorzystnych wpływów na środowisko, jednakże skala i intensywność zainwestowania nie jest i nie będzie na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wętny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”.

W projekcie planu miejscowego zawarto szereg rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących potencjalne negatywne oddziaływania planowanej zabudowy. Ustalono zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego. Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych. W ustaleniach dokumentu wprowadzono nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków oraz nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia oraz realizacji pasów zieleni izolacyjnej. Zgodnie z ustaleniami planu wprowadzono nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z dopuszczeniem ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie

z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej. Korzystne skutki dla środowiska przyniesie realizacja wodociągów i kanalizacji sanitarnej. Do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszczono możliwość odprowadzania ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków. Działania te, ukierunkowane na przeciwdziałanie zanieczyszczeniu wód, gleb i powietrza zabezpieczą tereny sąsiednie przed niekorzystnymi oddziaływaniami terenów planowanej zabudowy na walory przyrodnicze obszaru.

Ustalenia planu miejscowego gwarantują zachowanie walorów przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Generalnie oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na walory przyrodnicze obszaru będzie miało charakter lokalny (niewielka skala), bezpośredni (zajęcie terenu pod nowe inwestycje) i pośredni (potencjalne zanieczyszczenia wód i powietrza), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji), przy czym zostaną one znacznie ograniczone dzięki wprowadzeniu omówionych ustaleń planu miejscowego.

Na skutek realizacji dokumentu budowa nowych obiektów zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. Nowe tereny inwestycyjne zostały jednak znacznie ograniczone do już zainwestowanych lub przeznaczonych pod zainwestowanie w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Planowana intensywność zagospodarowania nie powinna spowodować negatywnych oddziaływań na walory krajobrazowe rynny gołaniecko-wągrowieckiej, która w sąsiedztwie istniejących zbiorników wodnych pozostanie wyłączona z wszelkiego zainwestowania. Oddziaływania wizualne będą uzależnione od formy architektonicznej i intensywności przyszłego zagospodarowania. Z czasem wprowadzona zieleń przydomowa przestłoni widok nowej zabudowy. Ustalenia planu miejscowego wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu oraz określają parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Tym samym oddziaływanie nowych terenów przeznaczonych pod zabudowę na krajobraz będzie miało charakter lokalny (niewielka skala zmian), bezpośredni (nowe elementy krajobrazu), krótkoterminowy (w fazie realizacji) i stały (w fazie eksploatacji).

Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń planu miejscowego przyczyni się do rozbudowy istniejącej bazy turystycznej, a tym samym poprawi atrakcyjność całego obszaru gminy.

Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Potencjalnym zagrożeniem może być lokalizowanie nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych, dlatego istotnym aspektem jest ograniczanie nowych inwestycji wyłącznie do terenów wskazanych w ustaleniach planu miejscowego oraz wyłączenie z zainwestowania strefy przybrzeżnej.

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [30] na obszarze opracowania, tak jak w całej Polsce, obowiązuje ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

9.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO SKUTKÓW REALIZACJI USTALEŃ PLANU, W TYM BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE, POZYTYWNE I NEGATYWNE

Proponowany nowy sposób zagospodarowania na obszarach objętych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego w różnym stopniu zmienia dotychczasową strukturę przestrzenną. Realizacja ustaleń planu wywoła określone skutki w środowisku i krajobrazie w zależności od rodzaju, skali i charakteru zmian.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

9.2.1. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ROŚLINY I ZWIERZĘTA

Wpływ realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” na różnorodność biologiczną będzie niewątpliwie długotrwały, bezpośredni i pośredni oraz trwały, aczkolwiek przy zachowaniu środków ostrożności i przestrzeganiu pewnych zasad można to oddziaływanie zniwelować.

Realizacja ustaleń planu miejscowego spowoduje przekształcenia szaty roślinnej przede wszystkim w części istniejących zadrzewień stanowiących użytki leśne w obrębie fragmentu terenów usług turystyki i rekreacji. W wyniku zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne nie należy spodziewać się wycinki drzewostanu. W granicach obszarów objętych planem istniejące zadrzewienia zostaną zaadaptowane na zieleni urządzonej towarzyszącą nowemu zainwestowaniu turystycznemu i rekreacyjnemu. Plan miejscowy zakłada przekształcenie obszaru „A” w przystań sportów wodnych z zapleczem obsługi turystów, która ze względu na niewielką powierzchnię terenu umożliwi realizację jedynie niedużego obiektu kubaturowego. W obrębie obszaru „B” istniejące zadrzewienia stanowić będą część zieleni urządzonej towarzyszącej istniejącemu obiektowi hotelowemu. Plan zakłada tu jedynie możliwość realizacji kempingu, pola namiotowego i pola biwakowego, boisk sportowych oraz placów zabaw dla dzieci z wykluczeniem realizacji budynków. Zmiana lasu na nową funkcję może wiązać się z częściową wycinką drzewostanu. W ustaleniach planu miejscowego wskazano jednak na potrzebę zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków. Dodatkowo wskazać należy na potrzebę podjęcia odpowiednich działań kompensacyjnych. W związku z zapisami ustawy o ochronie przyrody [16] zabraniających wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przenoszenia w tym środowisku roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych.

Biorąc pod uwagę przyjęte rozwiązania zmiana dotychczasowego przeznaczenia nie powinna spowodować znaczących i niekorzystnych wpływów na świat roślinny i zwierzęcy. Na omawianych obszarach nie stwierdzono występowania chronionych czy rzadkich gatunków. Wobec powyższego przewiduje się, że planowane przeznaczenie terenu pod funkcje turystyczno-rekreacyjne spowoduje relatywnie niskie straty przyrodnicze.

Nie przewiduje się natomiast negatywnych oddziaływań na szatę roślinną i świat zwierzęcy pozostałych terenów.

W projekcie ustaleń planu przewiduje się ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, obsadzonych zielenią. Aby zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 30-50% powierzchni działki na terenach usług turystyki i rekreacji.

Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Pojawienie się zabudowy może zakłócić dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nim swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt.

W przypadku realizacji konkretnych inwestycji należy przeprowadzić inwentaryzację, m.in. pod kątem gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową w związku z obowiązującym zakazem niszczenia ich siedlisk i ostoj.

W przypadku realizacji ustaleń planu związanych z wprowadzeniem nowej funkcji oraz niezbędnej infrastruktury przekształcenie szaty roślinnej będzie bezpośrednie i krótkoterminowe w przypadku terenów pozostawionych do ponownego zagospodarowania zielenią, natomiast bezpośrednie, trwałe lub chwilowe, ale nie koniecznie negatywne, w przypadku realizacji obiektów kubaturowych.

9.2.2. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA LUDZI

O jakości życia mieszkańców decyduje szereg czynników. W zakresie zagadnień przestrzennych o warunkach i jakości życia społeczności lokalnych decydują standardy zagospodarowania terenu i zaspokojenie potrzeb bytowych.

Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. W obrębie obszaru „B” skazuje się natomiast na występowanie skarp i nachylonych krawędzi, o spadku powyżej 5°. Tereny te pozostają jednak wyłączone z trwałego zainwestowania zatem nie prognozuje się wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.

Ustalenia zawarte w projekcie planu mają też pośredni wpływ na życie społeczne i gospodarcze gminy Wągrowiec. Związane jest to ze zwiększeniem oferty turystyczno-rekreacyjnej, a tym samym polepszeniem jakości życia mieszkańców oraz pojawieniem się nowych miejsc pracy.

W prawidłowym funkcjonowaniu istniejących na terenie przedsięwzięć zawsze istnieje ryzyko wystąpienia poważnych awarii, które jest trudne do określenia i zminimalizowania w ustaleniach planu (np. wystąpienie pożaru, eksplozja lub wyciek paliwa w trakcie transportu, awaria sieci kanalizacyjnej lub wodnej, awaria linii elektroenergetycznych i inne). Zagrożeniem dla środowiska i pośrednio zdrowia ludzi może być niepełne zrealizowanie ustaleń planu miejscowego (np. w zakresie uzbrojenia terenów, zagospodarowania odpadów) lub późniejsze zaniedbania w eksploatacji. W konsekwencji realizacja ustaleń planu na ludzi i ich mienie będzie miała pozytywne oddziaływania bezpośrednie, jak i pośrednie, długookresowe i skumulowane, a w wielu wypadkach trwałe. Zapewni właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego, właściwe standardy jakości środowiska, a co za tym idzie dobre warunki życia i zdrowia mieszkańców, a także pozwoli zachować odpowiednie proporcje między zainwestowaniem i zagospodarowaniem terenów usług sportu i rekreacji a przyrodniczym charakterem otoczenia.

9.2.3. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

W projekcie ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” wskazano działania polegające na ochronie wód zgodnie z przepisami odrębnymi.

Nowe inwestycje spowodują większe zapotrzebowanie na wodę i wzrost ilości produkowanych ścieków. Woda potrzebna będzie także dla celów przeciwpożarowych i pielęgnacji terenów zielonych.

W wyniku realizacji ustaleń planu nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych.

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, co jest istotne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie docelowo do sieci kanalizacyjnej (do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza terenem objętym planem). W ustaleniach planu wprowadzono ponadto nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej oraz nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi.

Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowym. Wprowadza się nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z dopuszczeniem ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej. Takie działanie będzie miało długoterminowe, pozytywne i pożądane skutki dla środowiska. Lokalne retencjonowanie wody na działkach przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni oraz do racjonalnego gospodarowania zasobami wody poprzez zużywanie wód opadowych i roztopowych do pielęgnacji terenów zieleni.

Realizacja sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej spowoduje oddziaływanie krótkoterminowe, bezpośrednie i chwilowe na środowisko, ale w konsekwencji pozytywne dla ochrony wód gruntowych i podziemnych.

Ustalenia planu nie zwiększą ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonym na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów (Polski z 2011r. nr 40, poz. 451). W przypadku wód powierzchniowych, dla których zagrożeniem nieosiągnięcia celów środowiskowych są silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące i regulacje), silne zurbanizowanie obszaru oraz ponad 70% udział terenów rolnych w powierzchni zlewni oraz wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 135,65 mieszkańców/km², biorąc pod uwagę derogację czasową wynikającą z braku możliwości technicznych oraz dysproporcjonalnymi kosztami związanymi z renaturalizacją cieku, realizacja ustaleń planu miejscowego polegająca na wprowadzeniu nowych inwestycji przy zachowaniu ustaleń związanych z ochroną wód i sposobem odprowadzania ścieków, nie powinna spowodować wzrostu ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych. W przypadku wód podziemnych nie stwierdzono zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych.

9.2.4. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Na skutek realizacji ustaleń planu miejscowego nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Oddziaływanie ustaleń planu na powietrze atmosferyczne będzie uzależnione od zastosowanych systemów technologicznych i grzewczych oraz natężenia ruchu pojazdów na drogach gminnych i wewnętrznych.

Ze względu na ochronę powietrza wprowadza się nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii.

Na stan zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego oddziałują także szlaki komunikacyjne. Szkodliwe skutki ruchu samochodowego obejmują emisję do atmosfery substancji, jak m.in. CO, węglowodory, tlenki azotu, SO₂, aldehydy, Pb, pył gumowy ze ścierania opon samochodowych. Ilość tych związków będzie uzależniona od natężenia ruchu oraz rodzaju pojazdów dojeżdżających na omawiany obszar. Należy zaznaczyć, że obszar „B” położony jest w sąsiedztwie drogi wojewódzkiej nr 190 charakteryzującej się znacznym natężeniem ruchu. Ograniczenie ruchu na terenie zabudowanym i utwardzona droga przyczynia się jednak do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza. Lokalizacja nowej zabudowy usług turystyki i rekreacji może spowodować wzrost ilości samochodów osobowych, jednak biorąc pod uwagę aktualną wielkość ruchu na drodze wojewódzkiej, wzrost ten nie będzie miał charakteru znaczącego. Oddziaływanie to będzie bezpośrednie, średnioterminowe, chwilowe i często okresowe. Może być ono ograniczone poprzez wprowadzenie zieleni izolacyjnej oraz odpowiednie kształtowanie zieleni na działkach.

Na etapie realizacji ustaleń planu miejscowego zwiększyć się może lokalnie zanieczyszczenie powietrza związane z pracą sprzętu budowlanego oraz pojazdów napędzanych silnikami spalinowymi. Będą one jednak krótkotrwałe i ograniczone w czasie.

9.2.5. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI

Obszary objęte planem charakteryzuje się małym zróżnicowaniem morfologicznym, stąd nie należy spodziewać się istotnych zmian ukształtowania powierzchni. W obrębie terenów już zainwestowanych skutki realizacji planu będą najmniejsze.

Realizacja projektowanych obiektów kubaturowych będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenie profilu glebowego, wykonywanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów kubaturowych czy miejsc postojowych. Istotnym zjawiskiem będzie także uszczelnienie powierzchni ziemi w obrębie części terenów w sąsiedztwie powstających obiektów. Trwałe uszczelnienie nastąpi także w przypadku budowy nowej drogi wewnętrznej, dojazdów. Lokalizacja sieci infrastruktury technicznej na terenach komunikacji zmniejszy zasięg przekształcenia powierzchni ziemi w ich otoczeniu.

Przewiduje się, iż maksymalna powierzchnia zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej ma wynosić od 30% powierzchni działki na terenie usług turystyki i rekreacji oznaczonym symbolem 1UT do 50% powierzchni działki na terenie usług turystyki i rekreacji oznaczonym symbolem 2UT.

W czasie budowy obiektów w sposób pierwotny i krótkoterminowy mogą wystąpić oddziaływania także na tereny przyległe, szczególnie w okresie wzmożonych prac ziemnych (fundamentowanie, uzbrojenie teren), korzystania ze specjalistycznego sprzętu budowlanego czy wzmożonego ruchu samochodów dostawczych z materiałami budowlanymi, ale w dużej mierze odwracalne i nie zawsze uciążliwe. Przy obecnie stosowanej technice oddziaływania realizacji infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe.

W czasie prac budowlanych mogą nastąpić także pewne zagrożenia dla gleb i wód gruntowych poprzez np. nieodpowiednie zabezpieczenie materiałów budowlanych, awarię itp. Po zakończeniu budowy teren wokół poszczególnych obiektów zostanie uporządkowany i urządzony zgodnie z ustaleniami planu.

9.2.6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KRAJOBRAZ

Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody [30], ochronie podlega również krajobraz. Potrzeba tej ochrony wynika m.in. z konieczności utrzymania harmonii, czyli takiego zróżnicowania i ukształtowania krajobrazu, który zapewniłby funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów zapewniając dobre warunki dla życia człowieka. Harmonia krajobrazu może być utrzymana, a nawet wzbogacana przez świadome działanie człowieka.

Na skutek realizacji ustaleń planu wprowadzenie nowej zabudowy na tereny użytkowane rolniczo zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. W granicach terenów usług turystyki i rekreacji

zmiany w krajobrazie będą największe. Ustala się tu bowiem maksymalną wysokość zabudowy – nie więcej niż 12,0 m. Z czasem wprowadzona zieleń izolacyjna przestani widok nowej zabudowy.

Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, które wprowadzają m.in.: dopuszczenie lokalizacji obiektów małej architektury, czy zakaz lokalizacji reklam.

Ustalenia planu wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, rozdzielając funkcje turystyczno-rekreacyjne od sąsiednich terenów leśnych, co pozwoli zachować ład przestrzenny i nie dopuścić do chaosu funkcjonalno-przestrzennego.

Ustalenie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu w nawiązaniu do istniejącej już zabudowy nie wpłynie negatywnie na estetykę krajobrazu okolicy.

9.2.7. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA KLIMAT

Na skutek zainwestowania, w tym przede wszystkim wprowadzenia nowej zabudowy, zmieniają się warunki klimatu lokalnego. Mogą one dotyczyć spadku amplitudy temperatur powietrza, wilgotności powietrza i prędkości wiatru. Będą to oddziaływania wtórne, długoterminowe i stałe, ale nie będą one znacząco wpływać na warunki klimatu odczuwalnego przez ludzi.

9.2.8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZASOBY NATURALNE

Na terenach objętych planem miejscowym nie występują udokumentowane złoża kopalin i projektowane tu zagospodarowanie nie będzie miało na nie wpływu.

9.2.9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Zapisy w ustaleniach dokumentu wprowadzają ograniczenia w zagospodarowaniu, tak by zachować prawidłowe funkcjonowanie elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustalono strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków – osada wczesnośredniowieczna wpisana do rejestru zabytków pod nr 453/Wlkp/C decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 grudnia 1974 r., w której obowiązują zakaz prowadzenia wszelkich prac inwestycyjnych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenie terenu oraz nakaz uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich prac porządkowych. Ponadto ustalono strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych nr 89, 59 na obszarze AZP 43-30, w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi. Dzięki tym działaniom każda realizacja inwestycji przyczyni się do zbadania zasobów kulturowych i ewentualnego podjęcia odpowiednich zabiegów zabezpieczających. Nowe przedsięwzięcia, z uwagi na lokalizację oraz charakter oddziaływania na środowisko nie będą miały wpływu na zabytki chronione znajdujące się na obszarach sąsiednich.

Działania na rzecz ochrony dziedzictwa archeologicznego zapisane w ustaleniach zmiany Studium są zgodne z ideą Europejskiej konwencji o ochronie dziedzictwa archeologicznego, przyjętej przez Polskę w 1996 roku. Najważniejszym rezultatem Konwencji Maltańskiej jest zapewnienie, iż żadna inwestycja nie będzie niszczyła stanowisk archeologicznych bez przeprowadzenia wcześniejszych wykopalisk ratowniczych.

Nie określa się także zasad ochrony dóbr kultury współczesnej z uwagi na brak takich obiektów na obszarze objętym planem.

9.2.10. INNE ZAGROŻENIA DLA ŚRODOWISKA

Hałas

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka. Klimat akustyczny warunkuje możliwości odpoczynku i regeneracji sił.

W ustaleniach planu wprowadza się obowiązek ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego. Na obszarach objętych planem wskazuje się tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których ustala się obowiązek zachowania określonych w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Skutkiem realizacji ustaleń planu będzie pojawienie się nowych źródeł hałasu nieuchronnie związanych z rozwojem funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej. Zmiana użytkowania związana

z wprowadzeniem zabudowy nie będzie negatywnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu akustycznego. Dominować tu będzie hałas komunalno-bytowy o charakterze okresowym, ograniczonym do sezonu wiosenno-letniego. Na etapie prognozy nie można przewidzieć typu i wielkości emitowanych z tych terenów zanieczyszczeń i oddziaływań akustycznych. Taka realizacja wymaga dotrzymania standardów jakości środowiska poza terenem, do którego inwestor posiada tytuł prawny.

Najistotniejszym źródłem emisji hałasu jest droga wojewódzka nr 190 przebiegająca w sąsiedztwie obszaru „B”. Średnie dobowe natężenie ruchu (SDR) na drodze wojewódzkiej nr 190 wynosiło w 2010 r. na odcinku Pawłowo Żońskie – Wągrowiec kształtowało się na poziomie 2785 pojazdów/dobę (dla województwa wielkopolskiego 4007 pojazdów/dobę). W sąsiedztwie drogi wojewódzkiej w granicach obszaru „B” znajduje się teren podlegający ochronie akustycznej, zatem w przypadku stwierdzenia przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w liniach rozgraniczających drogę położoną poza granicami obszaru objętego planem należy zastosować takie elementy ochrony środowiska (np. nasypy ziemne lub ekrany akustyczne), która umożliwi ograniczenie znaczących oddziaływań istniejącej drogi na teren chroniony przed hałasem.

Linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia przebiegająca w sąsiedztwie obszaru „A” nie stanowi źródła ponadnormatywnego hałasu, ponieważ jej oddziaływanie powinno zamykać się w strefie 15,0 m.

Pole elektromagnetyczne

Problemy dotyczące ochrony ludzi i środowiska przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego wytwarzanego m.in. przez linie napowietrzne wysokiego napięcia zostały ujęte w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów [39]. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na obszarach objętych planem miejscowym ogranicza się do oddziaływania urządzeń domowych.

Zaopatrzenie w energię elektryczną odbywać się będzie ze stacji transformatorowych. Przy obecnej stosowanej technice oddziaływania związane z realizacją infrastruktury technicznej na środowisko będą bezpośrednie i krótkotrwałe, przyczynią się także do oszczędnego gospodarowania powierzchnią ziemi.

W wyniku realizacji ustaleń planu mogą pojawić się nowe źródła promieniowania sztucznego, takie jak: stacje transformatorowe, sieci infrastruktury technicznej, w tym w szczególności sieci elektroenergetyczne i telekomunikacyjne. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych [34] na terenach przeznaczonych na cele zabudowy usługowej nie obowiązuje zakaz lokalizacji inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej. Na podstawie dostępnej literatury można stwierdzić, że ich eksploatacja nie spowoduje przekroczenia dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Realizację ustaleń planu w zakresie oddziaływania pól elektromagnetycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii i rozwiązań technicznych nie powinna oddziaływać negatywnie na ludzi i środowisko.

Ryzyko wystąpienia poważnych awarii

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [24] poważna awaria jest to zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem. Na skutek realizacji ustaleń planu nie przewiduje się wzrostu zagrożenia poważnymi awariami.

Gromadzenie odpadów

Bardzo ważna dla ochrony środowiska jest prawidłowa gospodarka odpadami. Zgodnie z ustaleniami planu podstawową zmianą jest usankcjonowanie istniejącego terenu zabudowy usług turystyki i przeznaczenie dotychczasowych terenów łąk i zadrzewień na tereny usług turystyki i rekreacji. Spowoduje to z pewnością powiększenie ilości odpadów, ale też zakresu selektywnej zbiórki odpadów.

W planie ustalono warunki gospodarowania odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi. Ponadto w zakresie zagospodarowania mas ziemnych ustalono nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi. W związku z tym zapisem oddziaływanie to będzie bezpośrednie, krótkoterminowe i chwilowe, ale korzystne dla racjonalnego gospodarowania masami ziemi.

Generalnie najwięcej problemów z powstawaniem odpadów będzie miało miejsce na etapie inwestycyjnym. Na etapie budowy wytwarzane są zazwyczaj znaczne ilości odpadów, głównie budowlanych. Mogą pojawić się także odpady niebezpieczne. Prawidłowa organizacja systemu bieżącego gospodarowania odpadami oraz właściwa organizacja placu budowy wpłynie na minimalizację bezpośredniego oddziaływania odpadów na zdrowie i życie ludzi oraz na środowisko.

10. CHARAKTERYSTYKA I OCENA ISTNIEJĄCYCH ROZWIĄZAŃ FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH ZAWARTYCH W USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU W ASPEKcie OCHRONY ŚRODOWISKA

10.1. OCENA ZGODNOŚCI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU Z PRZEPISAMI PRAWA DOTYCZĄCYMI OCHRONY ŚRODOWISKA

Przy sporządzaniu ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania uwzględniono przepisy odrębne dotyczące ochrony środowiska, przyrody, dóbr kultury, itp. Dotyczy to spełnienia wymogów ochrony jakości środowiska w zakresie standardów emisyjnych, jakości powietrza, standardów akustycznych.

Ochrona gleb

Na obszarach objętym planem nie występują grunty objęte ochroną prawną.

Ochrona lasów

W planie miejscowym ustalono przekształcenie stosunkowo niewielkiej części lasu na teren usług turystyki i rekreacji. Jednocześnie w ustaleniach planu miejscowego wskazano nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków. Dodatkowo wskazać należy na potrzebę podjęcia odpowiednich działań kompensacyjnych. W związku z zapisami ustawy o ochronie przyrody [16] zabraniających wprowadzania do środowiska przyrodniczego oraz przenoszenia w tym środowisku roślin, zwierząt i grzybów gatunków obcych, zaleca się, aby podczas planowanych nasadzeń korzystać z rodzimych gatunków drzew i krzewów z uwzględnieniem wymagań siedliskowych.

Ochrona wód

Przewiduje się zaopatrzenie w wodę z sieci wodociągowej. Ścieki odprowadzane będą do kanalizacji sanitarnej. Ustalono ponadto zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej oraz nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi. W zakresie odprowadzenia wód opadowych i roztopowych ustalono nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z dopuszczeniem ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej.

Ochrona kopalin

Na obszarach opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustalono strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków – osada

wczesnośredniowieczna wpisana do rejestru zabytków pod nr 453/Wlkp/C decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 grudnia 1974 r., w której obowiązują zakaz prowadzenia wszelkich prac inwestycyjnych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenie terenu oraz nakaz uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich prac porządkowych. Ponadto ustalono strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych nr 89, 59 na obszarze AZP 43-30, w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

10.2. OCENA STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Proponowana w ustaleniach projektu planu miejscowego struktura funkcjonalno-przestrzenna uwzględnia wymogi ochrony środowiska, a także jest zgodna z potrzebami funkcjonalnymi i zamierzeniami gminy.

Podstawową zmianą jest usankcjonowanie istniejącego terenu zabudowy usług turystyki i przeznaczenie dotychczasowych terenów łąk i zadrzewień na tereny usług turystyki i rekreacji. Projektowana zabudowa nie wprowadza radykalnych zmian w strukturze przestrzennej całej gminy. Pojawienie się nowej zabudowy oraz pojazdów mechanicznych spowoduje wzrost zagospodarowania terenu w obrębie wyznaczonych terenów usług turystyki i rekreacji.

Przyjęty kierunek zagospodarowania przestrzennego terenów jest zgodny ze strukturą funkcjonalno-przestrzenną gminy określoną w zmianie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23]. Obszary objęte projektem planu miejscowego w Studium [23] zostały zaliczone do jednostek elementarnego rozwoju, czyli wsi o minimalnym rozwoju przestrzennym, gdzie główny nacisk należy kłaść na przemiany jakościowe (Orla) oraz ośrodka o dużych możliwościach rozwojowych z wiodącą funkcją rolniczą i uzupełniającą funkcją rekreacyjną, wypoczynkową i mieszkaniową (Kobylec).

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] w granicach obszaru objętego planem wskazano tereny usług turystyki, rekreacji i zamieszkania zbiorowego.

11. WNIOSKI

11.1. PROPONOWANE ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNE ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARÓW NATURA 2000

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” nie wywoła znaczących oddziaływań na obszary objęte ochroną prawną, w tym przedmiot i cele ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralność i spójność. Planowana zmiana przeznaczenia terenów pod funkcje turystyczno-rekreacyjne nie wpłynie także znacząco na utratę walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Nieliczne prognozowane oddziaływania będą miały charakter lokalny i ograniczony do granic obszarów objętych opracowaniem.

Nie mniej każde ustalenie planu będzie miało wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będzie on krótkotrwały, długotrwały, bezpośredni, pośredni, stały, często pozytywny.

Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zieleni) m.in. poprzez: nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków, ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na terenach przewidzianych pod zabudowę na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, określony udział powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznym obszarze, a także wprowadzenie zieleni wysokiej i niskiej o charakterze ochronnym, izolacyjnym, ozdobnym,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków

i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej, nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z dopuszczeniem ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej,

- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez wprowadzenie nakazu wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- ochronę ludzi m.in. poprzez: zachowanie pasów technicznych od napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- racjonalne zagospodarowanie mas ziemnych poprzez nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w przepisach odrębnych na terenach oznaczonych symbolami 1UT i 2UT jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], nie wolno budować tu zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii.

Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

11.2. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU MIEJSCOWEGO, JEŚLI STWIERDZONO WYSTĘPOWANIE ZNACZĄCYCH NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY ORAZ INTEGRALNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ OBSZARÓW NATURA 2000

Przyjęte w projekcie planu miejscowego rozwiązania nie naruszają zapisów zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23]. Szczegółowa ocena ustaleń projektu planu miejscowego wykazała, że przyjęte rozwiązania dotyczące ochrony środowiska są właściwe, zgodne z obowiązującym prawem i zapewniające rozwój zrównoważony.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszary objęte planem miejscowym znajdują się w znacznej odległości od granic obszarów Natura 2000 i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

11.3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Istotną rolę w kontroli realizacji postanowień projektowanego dokumentu ma Urząd Gminy Wągrowiec. Zgodnie ze swoimi kompetencjami powinien monitorować bieżący stan zagospodarowania przestrzeni gminy oraz wszelkich niekorzystnych zjawisk mających wpływ na jakość środowiska przyrodniczego, czy rozwój gminy.

Skutki realizacji postanowień projektowanego dokumentu podlegają też ocenom i analizom prowadzonym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska [35].

Kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzi na terenie m.in. Wielkopolski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu i Państwowy Instytut Geologiczny monitorując na bieżąco poszczególne komponenty środowiska, takie jak: powietrze, wody, gleby, klimat akustyczny, promieniowanie elektroenergetyczne i inne w zakresie określonym w przepisach szczególnych.

Niezależnie od ww. instytucji Urząd Gminy może przeprowadzać okresowe kontrole przestrzegania prawa środowiska, a w konsekwencji ich przeprowadzenia, wskazane wnioski, uwagi i zalecenia przyczynią się do uzupełnienia ewentualnych uchybień w tym zakresie a tym samym poprawy stanu środowiska na danym terenie.

Ponadto kontrole przestrzegania przepisów o ochronie środowiska i racjonalnym wykorzystaniu zasobów przyrody prowadzą instytucje do tego powołane.

Po zrealizowaniu ustaleń planu miejscowego, wskazany jest monitoring z zastosowaniem metody wskaźnikowej:

- ilość podłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej w ciągu roku (raz na rok),
- zużycie wody na jednego turystę – raz na rok,
- system unieszkodliwiania ścieków (2 razy w roku),
- przeglądy eksploatacyjne urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (2 razy w roku),
- średnie roczne stężenie dwutlenku siarki (SO₂) w powietrzu – raz na rok,
- średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu – raz na rok,
- średnie roczne stężenie dwutlenku azotu (NO₂) w powietrzu – raz na rok,
- ilość wytworzonych odpadów na 1 gospodarstwo domowe – raz na rok,
- równoważny poziom hałasu L_{Aeq} w porze dziennej i nocnej dla drogi wojewódzkiej – raz na rok.

Przy przeprowadzaniu analiz i monitorowaniu skutków realizacji ustaleń planu możliwe jest wykorzystanie sporządzonych uprzednio prognoz, raportów i ocen oddziaływania na środowisko. Dokumenty te stanowią istotne źródło danych niezbędne do analizy środowiska na danym terenie.

11.4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Wągrowiec nie sąsiaduje bezpośrednio z terytoriami innych państw i nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania na środowisko w rozumieniu ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25].

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Podstawę prawną wykonania niniejszej prognozy stanowi Uchwała Nr VI/43/2015 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Podstawę prawną wykonania samej prognozy stanowią:

- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [25],
- ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. [26], a także dyrektywy unijne.

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na

środowisko [25] prognoza oddziaływania na środowisko stanowi jeden z etapów przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Celem prognozy opracowanej dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływania ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, środowisko kulturowe, zabytki i dobra materialne, będących potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

W prognozie oddziaływania na środowisko, w oparciu o wykonane opracowania dotyczące charakterystyki i stanu środowiska przedmiotowego terenu, dokonano identyfikacji najważniejszych uwarunkowań ekofizjograficznych na obszarze objętym projektem planu zagospodarowania przestrzennego na tle uwarunkowań przyrodniczych w skali gminy i w skali regionalnej.

W wyniku analiz wskazuje się istotne potencjalne konflikty między użytkownikami przestrzeni, realizację założonych celów ekologicznych i ich wpływ na elementy środowiska, świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu, warunki życia i zdrowia ludzi, a także możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska.

Pewen zakres niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko oraz stopień szczegółowości informacji zawartych w opracowaniu został uzgodniony z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Wągrowcu oraz z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu.

W prognozie dokonano przede wszystkim:

- analizy uwarunkowań przyrodniczych i oceny stanu środowiska,
- analizy celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu miejscowego planu,
- oceny przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko skutków realizacji ustaleń planu, w tym: bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne,
- oceny rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń planu,

Przedmiotem planu jest ustalenie przeznaczenia i zasad zagospodarowania terenu na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Zakres ustaleń planu wynika z Uchwały Nr VI/43/2015 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Plan miejscowy składa się z treści uchwały oraz integralnych części:

- 1) rysunków planu, zatytułowanych Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” wraz z wrysem ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec – w skali 1:1000 – załączniki nr 1 i 2;
- 2) rozstrzygnięcie Rady Gminy Wągrowiec w sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyłożonego do publicznego wglądu, stanowiące załącznik nr 3;
- 3) rozstrzygnięcie Rady Gminy Wągrowiec o sposobie realizacji zapisanych w planie zadań z zakresu infrastruktury technicznej oraz zasad ich finansowania należących do zadań własnych gminy, stanowiące załącznik nr 4.

Na obszarach objętych miejscowym planem ustala się następujące przeznaczenie terenów:

- 1) tereny usług turystyki i rekreacji oznaczone symbolami 1UT, 2UT;
- 2) teren drogi wewnętrznej oznaczony symbolem KDW.

Przy wykonaniu prognozy uwzględniono dokumenty, które zostały opracowane na różnych poziomach: wspólnotowym, krajowym, regionalnym i lokalnym. W dokumentach tych ważne miejsce zajmują zagadnienia ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Są to m.in. dokumenty Unii Europejskiej regulujące sprawy związane z wprowadzaniem w życie koncepcji zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska do polityk krajowych, dokumenty na szczeblu krajowym (m.in.: Polityka Ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych), na szczeblu regionalnym (Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 Wielkopolska 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego,

programy ochrony powietrza), także dokumenty gminne (Studium uwarunkowania i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec, Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011 i inne).

Przy opracowaniu prognozy zastosowano metody opisowe dotyczące charakterystyki środowiska oraz wykorzystano dostępne wskaźniki stanu środowiska. Uwzględniono także informacje zawarte w obowiązującym Studium [23], prognozach oddziaływań na środowisko sporządzonych dla przyjętych dokumentów powiązanych z obszarem objętym planem miejscowym, a także innych dokumentach regionalnych i lokalnych, odnoszących się bezpośrednio i pośrednio do ochrony środowiska, przyrody oraz zdrowia i życia ludzi.

Przedstawiono także rozwiązania przestrzenne w aspekcie ochrony środowiska oraz inne zawarte w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Do najważniejszych zasad zapisanych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”, a mających wpływ na środowisko i krajobraz terenu objętego projektem planu należą zasady w zakresie:

- ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego,
- ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych,
- modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej.

Prognoza składa się z trzynastu części, w tym siedmiu części merytorycznych (rozdziały od 5 do 11).

W rozdziale 5 omówiono położenie obszaru w ponadlokalnym systemie powiązań przyrodniczych. Omówiono istniejące zainwestowanie i użytkowanie obszaru objętego miejscowym planem. Następnie scharakteryzowano poszczególne elementy środowiska przyrodniczego we wzajemnym, w tym m.in.: rzeźbę terenu, wody powierzchniowe i podziemne, gleby, szatę roślinną, świat zwierzęcy, warunki klimatyczne.

Określono również stan środowiska przyrodniczego istotny z punktu widzenia omawianego obszaru, w tym jakość wód podziemnych, powietrza atmosferycznego, klimatu akustycznego.

Obszary objęte projektem planu miejscowego obejmują teren o powierzchni ok. 0,9 ha położony w obrębie wsi Orla (obszar „A”) oraz teren o powierzchni ok. 5,7 ha położony w obrębie wsi Kobylec (obszar „B”).

Obszar „A” jest niezagospodarowany – obejmuje łąkę, las, zadrzewienia i zbiornik wodny. Obszar graniczy z terenami leśnymi, a w dalszym sąsiedztwie od strony północnej z ciekim Struga Gołaniecka. Obszar dostępny jest z drogi wojewódzkiej nr 190 poprzez drogę gruntową zlokalizowaną na działce nr ewid. 9065/2 (służebność przechodu i przejazdu). W sąsiedztwie obszaru przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Budzyń (BUZ) - GPZ Wągrowiec (WAG), w obrębie drogi wojewódzkiej nr 190 przebiega sieć kanalizacji sanitarnej, brak wyposażenia w sieć wodociągową.

Obszar „B” jest częściowo zagospodarowany. W obrębie działki nr ewid. 152/4 zlokalizowany jest dwukondygnacyjny zajazd przydrożny o funkcji hotelowej (obecnie nieużytkowany) i budynek gospodarczy; w obrębie działki nr ewid. 228/1 zlokalizowana jest przepompownia ścieków; pozostałe działki są niezagospodarowane – stanowią łąki i pastwiska, w części obejmują las, zadrzewienia i zbiornik wodny. Od strony południowej i wschodniej obszar graniczy z linią brzegową Jeziora Kobyleckiego, od strony północno-wschodniej z gminnymi terenami usług turystyki (zagospodarowana plaża, plac zabaw, boisko sportowe), od strony zachodniej z drogą wojewódzka nr 190, a od strony północnej z terenami zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej wsi Kobylec oraz terenem ujęcia wód podziemnych. Obszar dostępny z drogi wojewódzkiej nr 190 poprzez istniejący zjazd na teren działki nr ewid. 152/4 oraz drogę gminną zlokalizowaną na działce nr ewid. 155/1 przy północnej granicy obszaru. Przy zachodniej granicy przebiega sieć wodociągowa i kanalizacji sanitarnej oraz napowietrzna linia elektroenergetyczna niskiego napięcia.

Obszar objęty opracowaniem cechuje małe urozmaicenie rzeźby terenu. Pod względem geomorfologicznym tereny stanowią fragment rynny gołaniecko-wągrowieckiej. Obszar „A” stanowi teren płaski, położony pomiędzy Jeziorem Kobyleckim i Jeziorem Durowskim. Obszar „B” stanowi teren płaski w części wschodniej i środkowej, w części zachodniej położony na skarpie stanowiącej strefę krawędziową rynny gołaniecko-wągrowieckiej, w sąsiedztwie Jeziora Kobyleckiego. Rzędne wysokościowe przebiegają na poziomie ok. 78-84 m n.p.m.

Obszary objęte projektem planu położone są w dorzeczu Wełny – jednego z większych dopływów Warty. Obszar „A” odwadniany jest w kierunku północnym bezpośrednio do Strugi

Gołanieckiej, natomiast obszar „B” odwadniany jest w kierunku wschodnim do Jeziora Kobyleckiego. Na obszarach objętych projektem planu zlokalizowane są niewielkie zbiorniki wodne. Obszar „B” graniczy ponadto z linią brzegową Jeziora Kobyleckiego. Główną warstwę wodonośną stanowią utwory piaszczyste i żwirowe. Pierwszy poziom wód podziemnych w obrębie obszaru „A” zalega na głębokości do ok. 1,0 m p.p.t., a w obrębie obszaru „B” na głębokości do ok. 1,0 p.p.t. w części wschodniej i środkowej do ok. 2,0 m p.p.t. w części zachodniej. Głębokości te wynikają bezpośrednio z charakteru rzeźby i sąsiedztwa zbiorników wodnych. Obszar położony jest poza zasięgiem głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).

Na obszarach objętych projektem planu występują głównie murszowo-torfowe (pobagienne) powstające na zmeliorowanych torfowiskach niskich, w wyniku procesu murszenia. Zgodnie z ewidencją gruntów są to gleby VI klasy bonitacyjnej, gleby użytków zielonych IV i V klasy bonitacyjnej, grunty zadrzewione i nieużytki. Gleby te nie wymagają zmiany przeznaczenia na cele nierolnicze zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych [28]. Większa część analizowanych obszarów jest niezagospodarowana, obejmując przede wszystkim łąki i zadrzewienia. Jedynie istniejąca zabudowa w południowo-zachodniej części obszaru „B” w pewnym stopniu ogranicza jego udział w niektórych procesach przyrodniczych (związanych np. z migracją organizmów żywych) i zmniejsza ciągłość środowiska przyrodniczego. Potencjalnie większą wartość przyrodniczą posiadają natomiast tereny położone w bezpośrednim sąsiedztwie Jeziora Kobyleckiego i Strugi Gołanieckiej. Świat zwierzęcy obszarów opracowania jest typowy dla obszarów nizinnych. Częściowe zainwestowanie przestrzeni oraz postępująca urbanizacja terenów sąsiednich ograniczyły faunę do gatunków pospolitych, najlepiej przystosowanych do takich warunków życia. Są to głównie drobne ssaki, ptaki i owady. Rolnicze użytkowanie terenów może wiązać się z występowaniem organizmów zamieszkujących otwarte przestrzenie.

W granicach obszaru „A” objętego projektem planu miejscowego, w jego północno-zachodniej części, zlokalizowane jest stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków – osada wczesnośredniowieczna wpisana do rejestru zabytków pod nr 453/Wlkp/C decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 grudnia 1974 r. W jego obrębie obowiązuje zakaz prowadzenia wszelkich prac inwestycyjnych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenie terenu oraz nakaz uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich prac porządkowych. W sąsiedztwie stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków zlokalizowane są ponadto stanowiska archeologiczne nr 89, 59 na obszarze AZP 43-30. W ich obrębie obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.

Gmina Wągrowiec położona jest w granicach JCWPd nr 42. Zgodnie z ustaleniami „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, zatwierdzonego na posiedzeniu Rady Ministrów w dniu 22 lutego 2011 r. przez Prezesa Rady Ministrów (Polski z 2011r. nr 40, poz. 451) stan ilościowy i chemiczny JCWPd nr 42 określono jako dobry. Tym samym brak jest zagrożenia dla nieosiągnięcia celów środowiskowych. Najbardziej aktualna ocena jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych sieci krajowej w ramach monitoringu operacyjnego została przeprowadzona w roku 2012 przez Państwowy Instytut Geologiczny. Według ocen jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych w miejscowościach: Gołańcz (gm. Gołańcz), Kobylec (gm. Wągrowiec) i Kaliszany (gm. Wągrowiec), jakość wód podziemnych JCWPd nr 42 mieściła się w granicach III klasy (zadowalającej jakości).

Obszary objęte planem miejscowym położone są w granicach JCWP Wełna od Lutomni do Dopływu poniżej Jez. Łęgowo stanowiąca silnie zmienioną część wód część wód. Według danych „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” stan JCWP określono jako słaby. Przyczyną zagrożenia nieosiągnięcia celów środowiskowych są silne zmiany morfologiczne (budowle piętrzące i regulacje), silne zurbanizowanie obszaru oraz ponad 70% udział terenów rolnych w powierzchni zlewni oraz wskaźnik gęstości zaludnienia wynoszący 135,65 mieszkańców/km². Ze względu na brak możliwości technicznych oraz dysproporcjonalne koszty związane z renaturalizacją cieków obowiązuje derogacja czasowa. W 2013 dla wód rzeki Wełny wykazano I klasę elementów biologicznych i stan dobry klasy elementów chemicznych.

Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego oraz emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych. Potencjalne źródła zanieczyszczenia atmosfery w rejonie obszarów opracowania to emisja zanieczyszczeń pochodzących ze sprzętu rolniczego i sektora komunalno-bytowego oraz emisja zanieczyszczeń komunikacyjnych z drogi wojewódzkiej nr 190 Wągrowiec – Chodzież w sąsiedztwie obszaru „B”.

Obszar „B” objęty planem miejscowym stanowi w części teren podlegający ochronie akustycznej – teren rekreacyjno-wypoczynkowy. Obszar opracowania położony jest przy drodze nr 190 Wągrowiec – Chodzież. Na obszarze gminy nie prowadzono pomiarów poziomu hałasu, jednak na podstawie literatury przedmiotu oraz badań przeprowadzonych dla dróg wojewódzkich o analogicznym średnim dobowym ruchu i przy założeniu średniej prędkości poruszania się pojazdów na terenie zabudowanym wynoszącym 50 km/h, można domniemywać, iż równoważny poziom dźwięku dla pory dnia i nocy przy złagodzeniu norm hałasowych może w niewielkim stopniu przekroczyć wartości dopuszczalne.

W sąsiedztwie obszaru „A” do potencjalnych źródeł emisji hałasu należy zaliczyć także napowietrzną linię elektroenergetyczną wysokiego napięcia 110 kV relacji GPZ Budzyń (BUZ) – GPZ Wągrowiec (WAG).

Obszary objęte projektem planu miejscowego nie są zagrożone występowaniem zjawisk powodziowych. Niemniej w obrębie części obszaru „B” wskazuje się na występowanie skarp i nachylonych krawędzi, o spadku powyżej 5°.

W przypadku braku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” istnieje ryzyko braku realizacji kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjętych w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec [23].

Zgodnie z ustaleniami Studium [23] obszary objęte projektem planu miejscowego zostały zaliczone do jednostek elementarnego rozwoju, czyli wsi o minimalnym rozwoju przestrzennym, gdzie główny nacisk należy kłaść na przemiany jakościowe (Orla) oraz ośrodka o dużych możliwościach rozwojowych z wiodącą funkcją rolniczą i uzupełniającą funkcją rekreacyjną, wypoczynkową i mieszkaniową (Kobylec). Zgodnie z ustaleniami Studium [23] w granicach obszarów objętych planem wskazano tereny usług turystyki, rekreacji i zamieszkania zbiorowego.

Przystąpienie do sporządzenia niniejszego planu miejscowego związane jest z realizacją inwestycji o charakterze rekreacyjnym i wypoczynkowym. Opracowanie planu dla działki nr 4/4 położonej w obrębie geodezyjnym Dębina Orla (obszar „A”) ma na celu umożliwienie realizacji łowiska dla wędkarzy, przystani kajakowej z zapleczem sanitarnym oraz infrastrukturą towarzyszącą tj. m.in. miejsca noclegowe, hangar dla kajaków, miejsce grillowania, plac zabaw dla dzieci, wypożyczalnia rowerów oraz parking. W obrębie obszaru „B” w miejscowości Kobylec ma natomiast powstać nowoczesny kompleks turystyczny. Oba przedsięwzięcia wpisują się w politykę przestrzenną Gminy, która nastawiona jest m.in. na rozwój infrastruktury służącej rekreacji i wypoczynkowi.

Plan miejscowy poprzez jego uchwalenie, jako akt prawa miejscowego określi zasady zagospodarowania terenu z preferencją dla dalszego rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnych z uwzględnieniem koniecznych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i ochrony terenów zieleni. Ponadto plan miejscowy wprowadzi nowe ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania środowiska wynikające z obowiązujących przepisów prawnych. Projekt dokumentu zawiera szereg ustaleń dotyczących eliminacji lub ograniczenia negatywnych oddziaływań na środowisko.

W granicach obszarów objętych projektem planu miejscowego występują obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody [30]. Obszary opracowania położone są w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Na tym obszarze obowiązują przepisy ustawy o ochronie przyrody [30]. Podstawowym zagrożeniem dla obszaru chronionego krajobrazu jest nadmierna presja turystyczna, eutrofizacja wody, wycinka drzew na brzegu i w strefie brzegowej, a także przekształcenia terenów związanych z rozwojem gospodarczym i turystycznym, kłusownictwo, pożary i zanieczyszczenie wód.

Przeprowadzona analiza uwarunkowań pozwoliła zidentyfikować istotne problemy ochrony środowiska, istotne z punktu widzenia realizacji ustaleń planu. Wynikają one głównie z zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych na skutek intensywnego użytkowania gospodarczego oraz przekroczeń wymaganych prawem norm jakości powietrza atmosferycznego.

W następnym w rozdziale omówiono podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, krajowym i lokalnym, m.in. w takich dokumentach i opracowaniach jak: Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 oraz dokumentach strategicznych dla województwa wielkopolskiego i gminy Wągrowiec.

Na etapie prognozy brak jest podstaw do określenia znaczących oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń planu miejscowego, choć nigdy nie można wykluczyć takich oddziaływań. W rozdziale 9 przedstawiono przewidywane oddziaływanie projektu ustaleń planu na środowisko.

W pierwszej kolejności oceniono wpływ proponowanych rozwiązań na obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną prawną, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz

na integralność tego obszaru. Obszary objęte projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190” położone są w granicach obszaru chronionego na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. [30]. Obszary położone są w obrębie obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Ocenę wpływu proponowanych rozwiązań zawartych w projekcie planu miejscowego należy odnieść do celu ochrony obszaru, który sprowadza się do ochrony walorów przyrodniczych, krajobrazowych, turystyczno-wypoczynkowych oraz funkcji korytarzy ekologicznych. Do inwestycji zapisanych w ustaleniach projektu planu miejscowego, których realizacja mogłaby spowodować największy wpływ na cele ochrony obszaru chronionego krajobrazu zaliczyć należy rozwój terenów usług turystyki i rekreacji. Ustalenia planu miejscowego gwarantują zachowanie walorów przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Oddziaływania na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego szerzej przeanalizowano w następnych rozdziałach niniejszej prognozy. Przeprowadzone oceny należy zatem odnosić także do celów ochrony obszaru chronionego krajobrazu „Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka”. Na skutek realizacji dokumentu budowa nowych obiektów zmieni dotychczasowy charakter krajobrazu. Nowe tereny inwestycyjne zostały jednak znacznie ograniczone do już zainwestowanych lub przeznaczonych pod zainwestowanie w obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Planowana intensywność zagospodarowania nie powinna spowodować negatywnych oddziaływań na walory krajobrazowe rynny gołaniecko-wągrowieckiej, która w sąsiedztwie istniejących zbiorników wodnych pozostanie wyłączona z wszelkiego zainwestowania. Oddziaływania wizualne będą uzależnione od formy architektonicznej i intensywności przyszłego zagospodarowania. Z czasem wprowadzona zieleń przydomowa przestani widok nowej zabudowy. Ustalenia planu miejscowego wprowadzają także tereny o różnym przeznaczeniu oraz określają parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu. Ustalenia te mają na celu zachowanie ładu przestrzennego, a tym samym zachowanie walorów krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Z punktu widzenia ochrony walorów turystyczno-wypoczynkowych gminy realizacja ustaleń planu miejscowego przyczyni się do rozbudowy istniejącej bazy turystycznej, a tym samym poprawi atrakcyjność całego obszaru gminy. Nie przewiduje się, aby projektowane tereny przeznaczone pod zabudowę wywierały istotny wpływ na funkcjonowanie korytarzy ekologicznych. Potencjalnym zagrożeniem może być lokalizowanie nowej zabudowy w bezpośrednim sąsiedztwie zbiorników wodnych, dlatego istotnym aspektem jest ograniczanie nowych inwestycji wyłącznie do terenów wskazanych w ustaleniach planu miejscowego oraz wyłączenie z zainwestowania strefy przybrzeżnej.

Następnie przeprowadzono analizę przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, w tym na: różnorodność biologiczną oraz zmiany pokrywy roślinnej i świata zwierzęcego, wody powierzchniowe i podziemne, powietrze atmosferyczne, powierzchnię ziemi łącznie z glebą, krajobraz, klimat (w tym klimat akustyczny), zabytki, zdrowie ludzi i dobra materialne oraz pola elektromagnetyczne.

Z punktu widzenia projektowanego dokumentu oddziaływanie na środowisko odbywać się będzie na etapie inwestycyjnym, jak i eksploatacyjnym na następujące komponenty środowiska:

- Realizacja ustaleń planu miejscowego spowoduje przekształcenia szaty roślinnej przede wszystkim w części istniejących zadrzewień stanowiących użytki leśne w obrębie fragmentu terenów usług turystyki i rekreacji. W wyniku zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne nie należy spodziewać się wycinki drzewostanu. W granicach obszarów objętych planem istniejące zadrzewienia zostaną zaadaptowane na zieleń urządzoną towarzyszącą nowemu zainwestowaniu turystycznemu i rekreacyjnemu. Plan miejscowy zakłada przekształcenie obszaru „A” w przystań sportów wodnych z zapleczem obsługi turystów, która ze względu na niewielką powierzchnię terenu umożliwi realizację jedynie niedużego obiektu kubaturowego. W obrębie obszaru „B” istniejące zadrzewienia stanowiąc będą część zieleni urządzonej towarzyszącej istniejącemu obiektowi hotelowemu. Plan zakłada tu jedynie możliwość realizacji kempingu, pola namiotowego i pola biwakowego, boisk sportowych oraz placów zabaw dla dzieci z wykluczeniem realizacji budynków. Zmiana lasu na nową funkcję może wiązać się z częściową wycinką drzewostanu. W ustaleniach planu miejscowego wskazano jednak na potrzebę zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego może wpłynąć w sposób bezpośredni i stały na warunki bytowania drobnej zwierzyny. Pojawienie się zabudowy może zakłócić

dotychczasowe bytowanie zwierząt, które mają w nim swoje siedliska. Wprowadzenie bariery, jaką stanowić będzie zabudowa wraz z ogrodzeniami, może przerwać istniejące obecnie w otwartej przestrzeni ciągi migracyjne zwierząt.

- Na obszarach objętych planem miejscowym nie występują zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia wynikające z występowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, takich jak np. obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych. W obrębie obszaru „B” skazuje się natomiast na występowanie skarp i nachylonych krawędzi, o spadku powyżej 5°. Tereny te pozostają jednak wyłączone z trwałego zainwestowania zatem nie prognozuje się wystąpienia zagrożeń dla bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Zagrożeniem dla ludzi i dóbr materialnych może być wystąpienie coraz częściej pojawiających się niekorzystnych zjawisk meteorologicznych, m.in.: burz, huraganów, deszczy nawalnych.
- Nie należy spodziewać się znaczących wpływów na jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Przewiduje się zaopatrzenie w wodę wyłącznie z sieci wodociągowej, co jest istotne z punktu widzenia ochrony zasobów wód podziemnych. Odprowadzanie ścieków odbywać się będzie docelowo do sieci kanalizacyjnej (do oczyszczalni ścieków zlokalizowanej poza terenem objętym planem). W ustaleniach planu wprowadzono ponadto nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej oraz nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi. Korzystnym działaniem dla ochrony wód powierzchniowych i podziemnych będzie zmniejszenie odpływu wód opadowych i roztopowych z terenów objętych planem miejscowym. Wprowadza się nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z dopuszczeniem ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej.
- Na skutek realizacji ustaleń planu nie prognozuje się znaczącego wzrostu zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Ze względu na ochronę powietrza wprowadza się nakaz wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii.
- Realizacja projektowanych obiektów kubaturowych będzie powodować przekształcenia powierzchni ziemi, naruszenie profilu glebowego, wykonywanie wykopów, przemieszczanie mas ziemnych o charakterze oddziaływania bezpośrednim, pośrednim i stałym stosownie do powierzchni obiektów kubaturowych czy miejsc postojowych. Istotnym zjawiskiem będzie także uszczelnienie powierzchni ziemi w obrębie części terenów w sąsiedztwie powstających obiektów. Trwałe uszczelnienie nastąpi także w przypadku budowy nowej drogi wewnętrznej, dojazdów i dojazdów. Lokalizacja sieci infrastruktury technicznej na terenach komunikacji zmniejszy zasięg przekształcenia powierzchni ziemi w ich otoczeniu.
- Zagospodarowanie obszaru objętego planem nie wpłynie na zasoby naturalne.
- Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje negatywnych oddziaływań na zabytki i dobra materialne. Dla ochrony archeologicznego dziedzictwa kulturowego ustalono strefę ochrony konserwatorskiej stanowiska archeologicznego wpisanego do rejestru zabytków – osada wczesnośredniowieczna wpisana do rejestru zabytków pod nr 453/Wlkp/C decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 14 grudnia 1974 r., w której obowiązują zakaz prowadzenia wszelkich prac inwestycyjnych oraz innych działań faktycznych, których skutkiem miałyby być przekształcenie terenu oraz nakaz uzgodnienia z właściwym miejscowo konserwatorem zabytków wszelkich prac porządkowych. Ponadto ustalono strefę ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych nr 89, 59 na obszarze AZP 43-30, w której obowiązuje nakaz prowadzenia badań archeologicznych podczas prac związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu zgodnie z przepisami odrębnymi.
- Pozytywnie na walory krajobrazowe wpłyną zapisy planu w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, które wprowadzają m.in.: dopuszczenie lokalizacji obiektów małej architektury, czy zakaz lokalizacji reklam.
- W ustaleniach planu wprowadza się obowiązek ochrony przed hałasem i zapewnienie standardu akustycznego. Na obszarze objętym planem wskazuje się tereny podlegające ochronie akustycznej, dla których ustala się obowiązek zachowania określonych

w przepisach odrębnych, dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych.

Każde ustalenia planu będą miały wpływ na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego. Będą one krótkotrwałe, długotrwałe, bezpośrednie, pośrednie, stałe, często pozytywne. Plan wprowadza szereg ustaleń (rozwiązań) zapewniających ochronę elementów środowiska przyrodniczego:

- wzbogacenie terenów biologicznie czynnych (poprawa bilansu terenów zieleni) m.in. poprzez: nakaz zachowania istniejących zadrzewień, a w przypadku kolizji z planowanym sposobem zagospodarowania i zabudowy nakaz ich przesadzenia lub wprowadzenia nowych nasadzeń w granicach obszaru objętego planem przy wykorzystaniu rodzimych gatunków, ograniczenie powierzchni terenów uszczelnionych na terenach przewidzianych pod zabudowę na rzecz powierzchni biologicznie czynnych, określony udział powierzchni biologicznie czynnej, co zapewnia zachowanie pokrywy glebowej na znacznym obszarze, a także wprowadzenie zieleni wysokiej i niskiej o charakterze ochronnym, izolacyjnym, ozdobnym,
- ochronę wód powierzchniowych i podziemnych m.in. poprzez: nakaz zachowania istniejących zbiorników wodnych, zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do gruntu, nakaz wykonania odpowiedniego zabezpieczenia przed przenikaniem ścieków i innych zanieczyszczeń do gruntu i wód dla projektowanej drogi wewnętrznej, nakaz zapewnienia dostępu do wód powierzchniowych zgodnie z przepisami odrębnymi, do czasu budowy kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków do szczelnych, atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki będą wywożone przez koncesjonowanego przewoźnika do oczyszczalni ścieków, nakaz zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na własnym terenie z dopuszczeniem ich odprowadzania do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi oraz nakaz docelowego odprowadzania wód opadowych i roztopowych do kanalizacji deszczowej,
- ochronę powietrza atmosferycznego poprzez wprowadzenie nakazu wytwarzania energii dla celów grzewczych wyłącznie przy zastosowaniu urządzeń charakteryzujących się najniższymi wskaźnikami emisji oraz odnawialnych źródeł energii,
- ochronę powierzchni ziemi m.in. poprzez: ograniczanie uszczelniania terenu, ustalając minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co przyczyni się do bezpośredniego zasilania wód gruntowych danej zlewni,
- ochronę ludzi m.in. poprzez: zachowanie pasów technicznych od napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia,
- racjonalne gospodarowanie odpadami poprzez nakaz gromadzenia i zagospodarowania odpadów zgodnie z regulaminem utrzymania porządku i czystości w gminie oraz przepisami odrębnymi,
- racjonalne zagospodarowanie mas ziemnych poprzez nakaz wykorzystania mas ziemnych, spełniających standardy jakości gleb lub ziemi, uzyskanych w wyniku prac ziemnych na terenach ich powstawania do ukształtowania terenu, w tym dla urządzania zieleni towarzyszącej inwestycjom oraz dopuszczenie usuwania nadmiarów mas ziemnych poza obszar planu zgodnie z przepisami odrębnymi.

W ustaleniach planu zaproponowano także rozwiązania mające na celu ograniczenie potencjalnych negatywnych oddziaływań na środowisko dotyczących ochrony przed hałasem i zapewnienia standardu akustycznego poprzez nakaz zachowania dopuszczalnych poziomów hałasu określonych w przepisach odrębnych na terenach oznaczonych symbolami 1UT i 2UT jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych oraz nakaz ograniczania emisji hałasu z poszczególnych terenów objętych planem w sposób zapewniający zachowanie akustycznych standardów jakości środowiska na terenach podlegających ochronie akustycznej zlokalizowanych w sąsiedztwie.

W kwestii zapobiegania i ograniczania innym skutkom zagrożeń naturalnych oraz przeciwdziałaniu poważnym awariom zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [24], nie wolno budować tu zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia występowania poważnych awarii.

Wprowadza się ponadto zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko określonych w przepisach odrębnych z wyjątkiem inwestycji celu publicznego.

W części 11 odniesiono się do rozwiązań w stosunku do rozwiązań zawartych w planie miejscowym oraz zagadnień dotyczących przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

Ze względu na brak znaczących oddziaływań na obszary cenne przyrodniczo, w tym obszary Natura 2000 oraz integralność tych obszarów (obszary objęte planem miejscowym znajdują się w znacznej odległości od granic obszarów Natura 2000 i planowane tu inwestycje nie będą wywierały na nie wpływu) nie zachodziła konieczność przedstawienia rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”. Podczas sporządzania projektu dokumentu nie napotkano na trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Po zrealizowaniu ustaleń planu miejscowego, wskazany jest monitoring z zastosowaniem metody wskaźnikowej:

- ilość podłączonych budynków do sieci kanalizacyjnej w ciągu roku (raz na rok),
- zużycie wody na jednego turystę – raz na rok,
- system unieszkodliwiania ścieków (2 razy w roku),
- przeglądy eksploatacyjne urządzeń oczyszczających w przypadku zrzutu oczyszczonych wód opadowych i roztopowych (2 razy w roku),
- średnie roczne stężenie dwutlenku siarki (SO₂) w powietrzu – raz na rok,
- średnie roczne stężenie pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu – raz na rok,
- średnie roczne stężenie dwutlenku azotu (NO₂) w powietrzu – raz na rok,
- ilość wytworzonych odpadów na 1 gospodarstwo domowe – raz na rok,
- równoważny poziom hałasu L_{Aeq} w porze dziennej i nocnej dla drogi wojewódzkiej – raz na rok.

Reasumując, realizacja ustaleń planu nie powinna przyczynić się do pogorszenia jakości środowiska, a tym samym problemów dalszego utrzymania istniejących walorów przyrodniczych i kulturowych obszarów objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Orla i Kobylec w rejonie drogi wojewódzkiej nr 190”.

Można uznać, iż przy dość zróżnicowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru przedstawiony projekt ustaleń planu wskazuje na racjonalny sposób użytkowania i zagospodarowania analizowanych terenów. Umożliwi dalszy rozwój gminy Wągrowiec poprzez wzbogacenie oferty rekreacyjno-wypoczynkowej dla mieszkańców i turystów.

13. ZESTAWIENIE MATERIAŁÓW WYKORZYSTANYCH PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY

1. Agrochemiczne badania gleb Wielkopolski w latach 2000-2004. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza w Poznaniu Biblioteka Monitoringu Środowiska, Poznań 2005 r. [1]
2. Balcerkiewicz St., Wojterska M. 1993 – Filokompleksy krajobrazowe i ich znaczenie w studiach nad koncepcją sieci wieloprzestrzennych obszarów chronionych Środkowej Wielkopolski – Badania Fizjograficzne nad Polską Zach. PTPN T. XLII seria B P-ń. [2]
3. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych w Polsce 2013. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa Internetowa baza danych www.pig.gov.pl [3]
4. Jendrośka J. Bar M. 2005 – Prawo ochrony środowiska Podręcznik, Centrum Prawa Ekologicznego, Wrocław [4]
5. Komputerowa mapa podziału hydrograficznego Polski MPHP (wersja październik 2007) [5]
6. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2014. Uchwała Nr 217 Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2010 r. [6].
7. Matuszkiewicz J. M. 1993 – Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski, PAN Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Prace Geograficzne nr 158 Wydawnictwo PAN [7]
8. Ocena stanu chemicznego i ilościowego jednolitych części wód podziemnych w 2010 roku Inspekcja Ochrony Środowiska Biblioteka Monitoringu Środowiska Warszawa 2010 [8]
9. Opracowane ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec. Szeremietiew M. Wągrowiec 2011 [9]
10. Plan gospodarki odpadami dla województwa wielkopolskiego na lata 2012-2017, Uchwała Nr XXV/440/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 sierpnia 2012 r.) [10];
11. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego – WBPP Poznań 2010 r., Uchwała Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010 r. Nr XLVI/690/10 [11]
12. Polityka Ekologicznej Państwa w latach 2009 – 2012 z perspektywą do roku 2016 [12];
13. Prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec na obszarze wsi Nowe, Orla i Kobylec. Łyczkowska G. Poznań 2014 [13]
14. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec na obszarze wsi Bukowiec, Łęgowo i Rgielsko. Kuźniar T. Poznań 2015 [14]
15. Prognoza oddziaływania na środowisko Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego WBPP Poznań 2010 r. [15]
16. Prognoza oddziaływania na środowisko Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020. WBPP Poznań 2012 r. [16]
17. Program ochrony środowiska dla gminy Wągrowiec na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektyw na lata 2008-2011, Wągrowiec 2004 [17]
18. Program Ochrony Środowiska Województwa Wielkopolskiego na lata 2008-2011 z perspektywą na lata 2010-2019. Uchwała Nr XLIX/737/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 5 lipca 2010 r. [18]
19. Raport o stanie środowiska w Wielkopolsce w roku 2013. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Biblioteka Monitoringu Środowiska Poznań 2014 r. [19]
20. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2014. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu. Poznań 2015 r. [20]
21. Woś A. 1994 - Klimat Niziny Wielkopolskiej Wydawnictwo Naukowe UAM Poznań [21]
22. Zaktualizowana Strategia Województwa Wielkopolskiego do 2020 r. Wielkopolska 2020 r. (Uchwała Nr XXIX/559/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r.) [22]
23. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wągrowiec (Uchwała Nr XXXI/294/2001 Rady Gminy Wągrowiec z 13 grudnia 2001 r. z późn. zm.) [23]
24. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1232) [24]
25. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 ze zmianami) [25]

26. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 199 ze zmianami) [26]
27. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zmianami) [27]
28. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1205) [28]
29. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 469) [29]
30. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627) [30]
31. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 613 ze zmianami) [31]
32. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21) [32]
33. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 1446) [33]
34. Ustawa z dnia 7 maja 2010 r. o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 106 poz. 675 ze zmianami) [34]
35. Ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. o Państwowej Inspekcji Ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 686 ze zmianami) [35]
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1800) [36]
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r., poz. 112) [37]
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie standardów jakości gleby oraz standardów jakości ziemi (Dz. U. z 2002 Nr 165, poz. 1359) [38]
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w Środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. z 2003 r. Nr 192 poz. 1883) [39]
40. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska (Dz. U. z 2005 r. Nr 263, poz. 2202) [40]

